

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and Published by the
KLOVENIO PUBLISHING CO.
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation
and addresses of above officers:
23 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Da celo leto valja list na Ameriko
Canada \$3.00
pol leta 1.50
slo leto na mesto New York 4.00
pol leta na mesto New York 2.00
svropsko na leto 4.50
pol leta 2.50
slo leto 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
tazemski nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voices of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.
Dostavljeni brez podpla in osebnosti na
priobčitev.

Dostavljeni brez podpla in osebnosti na
priobčitev.

Priloge sprememb kraja naročnikov pre-
stimo, da se nam tudi prejane bi-
kvalitete naslan, da hitreje naj-
demo naslovnik.

Dostavljeni brez podpla in osebnosti na
priobčitev.

"GLAS NARODA"
23 Cortlandt St., New York City

Telephone 4987 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION
OF NEWSPAPERS
PUBLISHERS

AMERICAN ASSOCIATION
OF NEWSPAPERS
PUBLISHERS

Slovinci in Italijani.

Že večkrat smo povdarjali na
tem mestu, da se nam zdi vojna
med Avstrijo in Italijo nekaj čud-
nega in zapletenega. V tej vojni
igrata politika in diplomacija ulo-
go, ki se nam dozdeva z vsakim
dnem bolj čudna in nerazumljiva.

Poglejmo malo, kako je bilo v
začetku. Italija se par mesecev ni
mogla odločiti, če bi napovedala
Avstriji vojno ali ne. Avstrija ji
je ponujala doberšen del našega
ozemlja, če bi ji ne napovedala
vojne, zavezništvo so ga ji ponudili
še več. Med zavezništvo je zavze-
mala v začetku precej važno sta-
lišče tudi Srbija, ki si je bila ba-
je zadala končni cilj: osvoboditev
vseh Slovincov, Hrvatov in Srbov
izpod tujega jarma ter jih zdru-
žiti v veliko jugoslovansko dr-
žavo.

Ko se je vršila tista usodepolna
srečitev Italije in ko so ji ponu-
jali zavezništvo vso našo zemljo za-
padno od Postojne, ni Srbija proti
temu protestirala.

Ko je istočasno ponujala Av-
strija Italijanom naše kraje, nismo
imeli žive duše pod solcem, ki bi
se zavzela za nas.

Ako prav premislimo, bi ne bili
mi, tudi, če bi ne izbruhnila vojna
med Avstrijo in Italijo, na poseb-
nem dobičku. Slovenski kraji za-
padno od Soče in tudi par sto slo-
venskih vasi vzhodno od nje bi bi-
lo italijanska lastnina. Italija bi
dobila nadalje še velike koncesije,
začela bi poitalijanevati tudi kra-
je, ki ne bi bili njena last. Potem-
tako ni bilo torej nobene poti,
po kateri bi se napotili brez
škoda.

Položaj Slovincov, posebno pri-
morskih, se z vsakim dnem slabša.
Ako zmaga Italija, bodo postali
njeni podaniki, ako zmaga Av-
strija, bodo podaniki nemstva.

Ker so Italijo bolj omamile ob-
ljube zavezništva kot pa obljube
Avstrije, se jim je pridružila in
napovedala Avstriji vojno, ne da
bi vprašala svojega zavezništva Sr-
ba, če ji bo dovolil zavzeti kraje,
ki bi imeli njemu pripasti.

Avstrijski diplomati niso bogve
kako bistrih glav, toliko jim je pa
vsceno znano, da Slovinci in Hr-
vati niso na nikogar tako jezni
kot na Italijana.

Ob Soči je razpostavila sloven-
sko-hrvaško stražo ter ji dala Hr-
vata za poveljnika.

Pri tem si je mislila: — Bodite
tam in branite svojo zemljo. Ako
zmagate, bomo imeli od zmage mi
dobiček, ako poginete, vas ne bo
posebno škoda. Ako vzame Italija
ono, kar smo ji hoteli pred vojno
prostovoljno dati, ni takorekoč
nití govora o kakem porazu.

Ne trdim preveč, če rečemo, da
sta si Avstrija in Italija le na vi-
dež sovražni. Avstrija je v vojni
z vsemi onimi državami kot Nem-
čija, Nemčija z vsemi onimi kot
Avstrija, samo z Italijo ne.

Ali ni to čudno?

Avstrijski vojski so bili pred-
loženi mesec decembra vdrli v

Srbijo, toda Srbi so ji kmalo
pregnali. Pol leta kasneje ji je
prišla Nemčija na pomoč s 400 ti-
soč vojniki in kmalo ni bilo v Sr-
biji razen jetnikov nobenega srb-
skega vojaka.

Iz Karpator so prepodili Rusi
težki nemški topovi.

Ali ni upravičeno vprašanje:
— Zakaj ne pošljejo Nemci nekaj
vojskava na soško fronto? Zakaj
ga niso poslali že pred par mese-
ci? — Ako bi se to zgodilo, bi ime-
la Avstrija danes že nazaj lahko
vse one kraje, katere je izgubila
v vojnah z Italijani.

Z Italijani se v Avstriji zelo ob-
zirno postopa, v nekaterih ozirih
celo boljše kakor s Slovinci.

Nadalje bomo razmotrivali o
tem vprašanju v prihodnjih član-
kih.

Pismo iz Mehike.

Z ameriško ekspedicijo v Mehiko,
7. maja 1916.

Razmere v Mehiki so take kot
so bile pred mesec dni. Zasedu-
je Viljo in njegove bande ter
vedno skoro neovirano korakamo
naprej. Naša konjenica je že ime-
la sicer par bojev, toda nikakih
resnih. Toliko pa rečem, da ako bi
mi ne poslušali Carranziste in
druge Mehikance, bi Viljo že
zdavnaj imel. Upam pa, da ga bo-
mo v kratkem dobili.

Zadnja dva tedna smo tudi pri-
čakovali, da se bomo vdarili s Car-
ranzovimi vojniki; ker so pa videli,
da z nami ni dobro črešenj zobat,
nas pustijo pri miru in nam dajo
prosto pot, da lahko neovirano na-
predujemo. Vendar ve se pa nič,
kaj se vse lahko pride.

Naj vam povem par doživljajev.
Nekje v notranjosti Mehike — za
ime kraja ne vem — sem stal na
nočni straži. Stal sem blizu neke
hiše, da sem lahko videl skozi ok-
no, kaj počnejo notri. Videl sem
družino na kolenskih klečati in mo-
litvni rožni venec. Par besed kot
"Americano" in "Carranza" sem
razumel; in ko sem vprašal tova-
riša, ki je tu s menoj stal na
straži, kaj to pomeni, mi je odgo-
voril, da molijo, da bi med "Ame-
ricano-Carranza soldado" ne pri-
šlo do sovražnosti.

Zjutraj, ko sem še vedno stal na
istem mestu, sem videl, da je oče
prižgal svetilko in so se vsi člani
družine vsedli na eno posteljo.
Mislim sem si: — Kaj bo pa to? —
Ko se je tudi oče skobacal na po-
steljo, je prižgal cigareto in nare-
dil par dimov, potem jo je dal
materi, ki je tudi parkrat poteg-
nila, nato so kadili pa še otroci,
vsak je nekoliko potegnil. To je
bilo ob starih zjutraj. Kot vidite,
Mehikanci zelo zgodaj vstanejo.
Ob šestih mi pa pride v nos prijet-
en duh svežega koruznega kruha.
Ker sem bil lačen, sem se skoraj-
žil in šel v hišo ter zaprosil kos
kruha in pokazal ameriško des-
teto. Vprašal sem jih, če so kato-
ličani; ko so mi pritrdili, so tudi
mene vprašali po veri. Ko so zve-
dli, da sem katoličan, niso hoteli
desetice, poleg tega sem dobil pa
še mleka, kave in dekle mi je po-
rinila v torbo par jaje.

Veste, pa v vseh krajih niso ta-
ko prijazni. Ponekod so nas zelo
postrani gledali in smo morali
pazljivo obračati oči na vse strani.

Mehikanske hiše izgledajo od
zunaj kot kakke podrtje; notri je
pa vse lepo, čedno in okusno o-
premljeno.

Ako človek po svetu hodi, se
mu marsikaj pripeti. Zdaj smo se
vojaki že čisto utrdili, privadili
korakanju in navadili spati na
zemlji, popolnoma obločeni. To pa
delamo zato, da smo za slučaj ka-
kega napada takoj pripravljeni.

Ako se bomo zares udarili, se
bom jaz gotovo z večjim navdu-
šenjem, kot pa če bi bil v Evropi,
kajti v našem slučaju bi se šlo čisto
za drugo stvar.

Jaz nisem za vojno, temveč od-
ločno proti njej. Rojakom pripo-
ročam, da si naroče knjigo "Doli
z orožjem!" in jo naj preberejo.
Ako bi vsi Evropejci brali to knji-
go, bi po mojem mnenju ne prišlo
do tega klanja.

Konec pa vse rojake v Zdrže-
nih državah, posebno pa moje pri-
jatelje in znanec v Clevelandu, O.,
srčno pozdravljam.

Joe Koželj,
ameriški vojak.

Zavezništvo zaplenili koruzo na oto-
ku Krfu.

Iz Berlina poročajo, da so za-
vezništvo zaplenili na otoku Krfu
vse zaloge koruze, valed česar vla-
da zdaj med tamonjimi prebival-
stvom velika lakota. — Na tem o-
toku so tudi ostanki srbške ar-
mije.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y. — Dne 10. ma-
ja je umrla Franciška Jare, roje-
na Zupan, v starosti 30 let. Po-
greb se vrši v soboto (13. maja)
dopoldne na pokopališče sv. Tro-
jice. Tukaj zapuška moža, dva
brata, Nandeta in Franka, ter se-
stro Marijo; v starem kraju zapu-
šča šest bratov in sestro. — V po-
nedeljek 8. maja je umrla rojaku
Franku Kušarju hčerka.

Carbondale, Pa. — Delavske
razmere so povoljne; zasluži se, da
se more pošteno živeti. Jaz sem
se preselil sem iz Miners Mills,
Pa. Tu se mi zelo dopade, ker so
rojaki zelo prijazni fantje in se
popolnoma razumemo med seboj.
Zahvaljujem se g. Ivanu Debeven
in g. Ivanu Lakoti, ki sta mi šla
tako na roke, ko sem prišel sem.
Ker v Zottijevem časopisu več-
krat čitam, kak nepoštenjak je g.
Sakser, naj na tem mestu pribe-
lim, da sem se jaz zadnja leta do-
dobra prepričal, da je Frank Sa-
kser še vsak denar poslal naprej
in je bil tudi izplačan; o tem se
nisem mogel samo jaz prepričati,
ampak vsak, ki je imel kaj opravi-
ti s to tvrdilo. Rojaki, vrzite
proč ta list, ako ga dobite, ker je
vse prej kot slovenski. — Rudolf
Mihelič.

Barberton, Ohio. — Ker je zad-
nji čas nastalo veliko zanimanje
za misel, da bi ustanovili sloven-
sko župnijo, sporočam slovenskim
rojakom v tej nasebini, da se bo
v nedeljo 21. maja vršila seja v
navadni dvorani, pri kateri so bo-
mo vse potrebno glede cerkve do-
govorili. Rojaki, pridite polnošte-
vilno, da bomo imeli temvečji us-
peh in da se bo naša ideja čim-
prej uresničila. Torej vsi k seji
dne 21. maja! Pozdrav! — John
Ujčič.

Aspen, Colo. — Pred kakimi 25
leti je bilo tu desetkrat več prebi-
valcev kot jih je danes; zdaj jih
je namreč le kakih 150 in med te-
mi polovica Slovincov. Aspen
imenujejo tudi "srebrno mesto",
to pa radi mnogih srebrnih rud-
nikov, iz katerih so pa zadnji čas
prenehali kopati, ker je od 1. 1892
padeła cena od \$125 na 48¢; zdaj
se pa zopet nekoliko viša; ko to
pišem, je cena 77¢. Torej je upa-
nje, da se bo pričelo mesto zopet
razvijati. — Dne 14. maja se bo
poročila tu rojena Slovenka gđ.
Pavlina Marolt z rojakom g.
Jancom Ambrožičem, doma iz Ri-
bnice. — Meseca aprila je v rudni-
ku pobilo rojaka Janeza Tavžlja;
naletel je na staro, nerazstreljeno
mino, ki se je takrat začela. Bala
so se, da izgrubi vid, toda sedaj se
sluši, da se mu obračuna na bolje.
Rojak spada k družstvu sv. Bar-
bare J. S. K. J. — To mesto je 8
tisoč čevljev nad morsko gladino.
Slovinci je tu, kot že gori reče-
no, največ: je mnogo vrlih mladih
rojakov in rojakinj. Ena je celo
učiteljica na tukajšnji ljudski šo-
li. Ti kraji bi bili zelo pripravi-
ni za vojne operacije, ker je v ze-
mlji polno lukenj, torej ne bi bilo
treba kopati zakopov. Nehote sem
se spomnil na soško bojšče, kjer
naši ljudje mirjo za zmage svojih
zatrancev. — Hribolazec.

Zadnji gospod Kamenski.

Zgodovinska povest.

Spisal Peter Bohinjec.

(Nadaljevanje.)

Leta 1469. so Turki prihrumeli
na Kranjsko. Štirideset let so
imeli naši pradedje mir pred njimi.
Sedaj pa je pridrl Vej-beg s
svojo četo v našo domovino in že
je prišel gori do Predkvora. Fri-
derik doslej še ni izkusil resne
vojne in v veseljem si je opasal
meč ter hitel s svojimi hlapci čez
Možjanico na Predkvor. Boril se
je hrabro, a turška pušica mu je
pri Tupaličah zadala smrtno rano.
Njegov zvesti oproda Janez So-
ren se je boril ob njegovi desnici,
a prijatelja in gospoda svojega ni
mogel rešiti. Pač je odnesel svojo
kožo, odnesel tudi truplo svojega
gospoda, toda oživet ga ni mogel.
Brat Jakob je bil takrat dvaj-
setleten mladenič, ki je branil do-
ma grad. Toda Turki takrat niso
udarili na Kamen. Pač pa je Fri-
derik izročil bratu zapечатeno
pismo, predno je odinrl na tur-
sko četo. V tem pismu je izročil
bratu svoje imetje, ako ga ne
bo več nazaj. A tudi še marsikaj
druga se je bralo v tem pismu,
katero je Jakob skrbno hranil in
dostikrat odpiral — toda odpiral
samo v sebi in nikoli nikomur.
Vedel pa si niše drugi o tem.

Pozor društveni tajniki in vsi drugi odborniki kakor tudi vsi privatniki!**Popolnoma novi in garantirani pisalni stroji za \$5.00.**

Je li to mogoče??
Da, mogoče je!

Za pet dolarjev dobite popolnoma nov praktičen pisalni stroj, ako ste pri-
pravljeni ta pisalni stroj med svojimi rojaki pokazati, da se vsak prepriča o
najnovejših pisalnih strojih. Piše vsak lahko na njega, ker so najbolj praktični.
Piše jasno in vidno. V dveh urah se vsak nauči. Mi prilagamo popolni poduk
strojepisja

Pišete lahko privatna pisma
kakor tudi društvene zadeve.

Ampak ta ponudba za reklamne vrste velja nepreklicno samo
do 10. — 25. maja t. l.

Kdor hoče imeti za pet dolarjev popolnoma nov in praktičen pisalni stroj,
potem ga mora takoj naročiti, ali najpозneje 25. maja t. l.

Vam bo v veselje in zabavo
in za praktično uporabo.

Naročite si pisalni stroj, pismu priložite znesek pet dolarjev in dobili
boste praktičen pisalni stroj in boste kot moderni človek. Mi plačamo vse eks-
presne stroške.

Pišite še danes na:

PRACTICAL TYPEWRITER CO.

117 — 28th St., Milwaukee, Wis.

tega pisma kakor Janez Soren —
celo gospa Katarina ne.

Toliko o Kamenskih pradedih.
Takrat, ko sta Friderik in nje-
gov veliki hlapec ali oskrbnik Janez
Soren mahala po turških glavah
pri Tupaličah, bila je vas Vi-
soko čisto zapuščena. Soren, ki je
bil takrat že za oskrbnika velesal-
skega samostana, svetoval jim je,
da se vsi umaknejo iz vasi v utrje-
ni "Hrib" in tamkaj naj se mo-
ško branijo, kar so tudi storili.
Dva dni so Turki oblegali Hrib,
naposled pa se jim je zdelo ven-
dar preveč toliko časa izgubiti za
peščico vasačev, in opustili so
misel, še nadalje oblegati mali ta-
bor. Pač pa so opustošili vse, kar
so dosegli, in izmed ljudi so našli
edinega starčka Cuelja, ki je se-
del na pili doli ob Kokri in se grel
ob žarkih solnea. Bog vedi, zakaj
so naj pozabili, da ga niso vzeli
s sabo v utrjeni Hrib? Edini sin
njegov pa se je boril s Frideri-
kom pri Tupaličah in on je poma-
gal Sornu mrtvo truplo kamen-
skega gospoda priversti čez Možja-
nico na kamenski grad. Turki so
naredili s starčkom kratko pot.
Izpraševali so ga nekaj časa, a
ker niso nič mogli zvedeti, nave-
zali so mu na vrat mlinsko kolo in
ga zvrnili v Kokro.

Vseh teh dogodkov se je spomi-
njal mladi kamenski gospod, ko
je jahal mimo studenca proti
Kamenu. Njegov značaj je bil že
tako otožen, a dogodki minulega
leta so ga delali še otožnejšega.
Odkar mu je umrl v boju brat
Friderik, bil je vedno zamišljen
in najrajši se je pečal z zvezdo-
znanstvom. Zato ga je župnik
Kaneijan Vidovec nekako uščip-
nil, ko ga je pri Tabrovi hišici
nazval: Domine Lapidari! (Go-
spod kamenar!) Ali je Jakob ta-
krat mislil na grad Kamen ali na
astrološki kamen modrijanov, ne
vemo.

Ko je dospel Jakob na dvorišče,
zalajali so psi, in takoj se je pri-
kazal pri hlevnih durih hlapec
Urban, kateremu je mladi vitez
izročil svojega šarca. Nato se je
kar napotil v grad.

"Gospa so že vprašali po vas",
začne Urban.

"Takoj jih grem pozdravit",
odvrne vitez.

Bil je lep človek: visoke, bolj
tanke rasti, bele kože, vpludnega
vedenja in otožnega lica. Pod no-
som ga je obrastel prvi mah in iz-
pod svetlih obrvi je gledalo dvojje
velikih oči tja v širni svet. Dolgi
lasje so silili izpod čelade, z zla-
tom obrojene, in lahak srebrn
oklep se je lesketal v solnčnih
žarkih.

Gospa Katarina je sedela pri
orehovi mizi na altani, odkoder je
zrla tja doli na samostanski vrt.
Bila je črna obločena in obraz je
kazal mnogo gubastih potoc.

"In vendar! Saj sem te gledala,
ko si se poslovil od gospoda žup-
nika, toda tako počasi je stopal
tvoj šarec proti studenu."

"Počasi, mamica moja, počasi.
Naglica ni dobra."

"Res je, sin moj! Spomnil si
me ljubega Friderika. Toda zakaj
pa od studenca dalje vedno pod-
kurš svojega šarca? To je vedno
še bilo, kolikorkrat sem te opo-
zvala tu doli. Od doma počasi in
k domu počasi, ljubi moj Jakob,
to je star pregovor."

"Ne morem drugače, mamica
moja. To tako pride. V konstela-
ciji se vedno dogaja tudi kaj po-
sebnega." (Konstelacija — sesta-
va ali vrsta zvezd.)

"Sedi, Jakob, da mi poveš rajši
kaj o današnji procesiji kakor o
konstelacijah."

"Lepa je bila, mamica, prelepa.
Najlepši pa je bil župnik cerkljan-
ski. Tako ne pristopi nikomur cer-
kveni ornat, kakor njemu — tudi
patriarhni obleganje ne."

"To mi je všeč. Ali pa si

vedel pa si niše drugi o tem.

Tempotom se naznanja vsem cen-
jenim članom društva sv. Barba-
re postaja štev. 55 v Conemangh,
Pa., da se vrši

v nedeljo dne 14. maja t. l.

DRUŠTVENI PIKNIK

na prostoru rojaka Butara na
Bon Air, Pa. Kdor izmed članov
se ne udeležuje, plača \$1.00 v dru-
štveno blagajno.

Vsa bližnja društva, kakor tudi
posamezni rojaki in rojakinje se
naj vpludneje vabijo, da nas ta
dan posetijo v najboljnejšem šte-
vilu; obratno smo mi njim na raz-
polago.

V slučaju slabega vremena se
vrši piknik prvo nedeljo ob ugod-
nem vremenu.

Vstopnina \$1.00.

(12-13-5)

Other.

Mi vam pomagamo

Da se bodele zamogli
tudi vi koristiti s
električno razsvetlji-
vo, naredimo vam sledečo ponudbo:

Mi hočemo plačati vse stroške za napravo elektri-
nih luč v vaši trgovini, kakor tudi od zunaj velike
svetilke in električne znake. Potem nam vrnete v
malih tedenskih ali mesečnih obrokih.

Ali zamore biti boljša ponudba? Telefonajte ali pa
pridite danes.

The New York Edison Company

At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street

Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public

424 Broadway 126 Delancey Street 10 Irving Place

124 West 42d Street

151 E. 86th Street

27 E. 125th Street

362 E. 140th Street

*Open until midnight

Dalmatinsko-Kalifornijska vinarska zadruga

je edino domače podjetje, ki ima veliko skladišče vsakovrstnega vina in
zgraja v mestu New Yorku. Vse naše blago je pripravljeno po domačem
načinu in je zdrava in naravna pijača, najboljša vrste. ZA VSAKO PO-
ŠILJATEV JAMČIMO. Cene so sledeče:

RDEČA VINA:

Claret sod 52 galon le. \$26.00

Zenandel sod 52 galon le. \$28.00

Barbera sod 52 galon le. \$32.00

Burgundy sod 52 galon le. \$35.00

Opol sod 52 galon le. \$40.00

BELA VINA:

Riesling sod 52 galon le. \$37.00

Hock sod 52 galon le. \$35.00

Sauterne sod 52 galon le. \$40.00

VINSKO ŽGANJE:

Sod 27 do 28 galon. \$2.15 galona

Sod 50 do 52 galon. \$2.10 galona

Vsakemu, ki naroči od nas petkrat eno in isto blago, mu je pošljemo še-
stič zastoj. Torej pri petih sodih vina iste vrste, dobite šteti sod ZA-
STONJ.

Z naročilom pošljite Money order ali pa gotov denar v priporočenem
pismu.

DALMATINSKO-KALIFORNIJSKA VINARSKA ZADRUGA

140 Liberty Street, Ap. A. New York, N. Y.

Nek vzrok mora biti, da vsak Slovenec kupi svoj Phonograph in plošče v
naši prodajalni.

Vzrok je ta:

Ker je to slovenska trgovina.

Ker damo mi našim odjemalcem naj-
ugodnejše pogoje.

Ker imamo mi najboljšo zalogo strojev
in slovenskih plošč v zapadni Pennsylvaniji.

Kratka zgodovina naše nove domovine.

POZNEJŠA ODKRITJA IN IMENOVANJE AMERIKE.

Kolumb ni odkril deželo, kjer zdaj mi prebivamo; to je storil neki Cabot leta 1498. ko je na željo angleškega kralja Henryja VII. šel na potovanje s svojimi tremi sinovi. Tudi on je mislil, da je prišel na kitajsko ozemlje. O Cabotu ni nič natančnega znanega; le to, da je bil rodom Italijan in da je okoli leta 1500 umrl.

Vsi so takrat seveda mislili, da je Kolumb odkril par indijskih otokov; nihče si ni mogel misliti, da je on nevede našel deželo, ki bo v par stoletjih postala skoro prva na svetu.

Več let so se vozili v Novi svet, tako so imenovali Kolumbovo deželo, številni možje. Med njimi je bil tudi neki Amerigo Epsucci, rodom Italijan in prijatelj umrlega Kolumba. Leta 1501 je on odkril brazilsko obalo.

Tedaj se je pričelo Evropejcem nekoliko dani v glava; prišli so do spoznanja, da bo najbrže cel kontinent, o katerem dozdaj še niso vedeli. Po Amerigoju so potem deželo imenovali "Ameriko", le otoko, ki jih je odkril Kolumb so ostali imenovali "Zahodnja Indija", (West Indies).

INDIJANCI.

Ko so Evropejci prišli v Novi svet niso našli sumo nešteti krasot, velikanskih gozdov, dolgih rek, velikanskih jezer itd., temveč tudi neko drugo človeško pleme. In to plemo je bilo za Evropejce večje zanimivosti kot vse drugo. Fizično je bilo to plemo popolnoma podobno evropskemu. — Ljudje novega plemena so bili telesno izvanredno močni, toda duševno nerazviti, živalski. Živeli so divje in tako naravno, da niso bili naravno mogli, vendar imeli so pojme o ljubezni in sovrstnosti ter so imeli svoje vere.

Odkod je to plemo prišlo, kako dolgo je živelo v Ameriki, se najbrže ne bo nikoli dognalo.

Vsi Indijanci so bili verni. Verovali so v neko nadnaravno moč, ki vlada svetu, ki daje solnčno svetlobo, ki prži zvezde in luno, ki povzroča grom itd. Verovali so v posmrtno življenje, ki je veliko lepše in prijetnejše od zemeljskega. To življenje so si predstavljali kot zemsko, samo, da tam izginejo vse skrbi, vsa trpljenja in sovrastvo. V različnih živalih, gorah, drevesih so si pa predstavljali zle in dobre duhove. Proti zlobnim duhovom so se branili na različne načine; ponajveč z izgovarjanjem posebnih besed, ki so bile kot neke molitvice. Verovali so tudi v znamenja, pojave in sanje. Skoro vsak najmanjši dogodek se jim je zdel, da bo imel posledice za prihodnost. Molili so solnce, reke, gore, drevesa in druge stvari, katerih niso naredili s svojimi rokami. V čast te nadnaravne moči so žrtvovali včasih svojo lastnino; nekateri celo življenje svojcev in svoje. Svoja nepravilna dejanja niso smatrali za groh in tudi niso mislili, da morejo ista imeti kake posledice v njihovem posmrtnem življenju. Molili so k nadnaravni moči, da bi jim dala uspeh. Njih glavni smoter v življenju je bilo krasti konje in uničevati sovražnike. Verovali so, da bodo živeli vsi lepo posmrtno življenje; le njihovi sovražniki ne.

Domace življenje Indijancev, predno je prišel bel človek, je bilo najbolj primitivno kar si ga moremo misliti. Bilo je podobno življenju živali, ki so živele z njimi v gozdu. Živeli so v zemeljskih luknjah ali pa v izprsti zgrajenih kočah.

V tem svojem stanu je Indijanec čez dan spal ali pa kadil svoj tobak; zvečer je sedel s svojo družino okoli ognja, ak oni šel na lov oziroma v boj proti sovražniku. Okoli ognja so si pripovedovali dogodke preteklega dne, legende o duhovih in urili mlade dečke v orožju.

Izraz Indijane je bil mrk, skoro žalosten; gotovo zato, ker se je vedno nahajal v nevarnosti in v boju za obstanek.

Vendar domace življenje indijanske je bilo, skoro bi rekli, srečno. Družinskih prepričev niso poznali. Mož se ni nikdar zanašal nad svojo ženo; pustil jo je gospodarij kot se je njej bolj prav zdelo. Zelo napačno je misliti, da je bila Indijanka sužnja svojega moža. Res je, da mož ni opravljal domaših del, toda tudi on je imel dolžnosti in opravke, še veliko težje kot žena.

Indijane je bil resnično kmet, toda imel je tudi plemenita čustva. Napram tujcu je bil nadvse gostoljuben in ga je z lastnim življenjem varoval, dokler se je nahajal pri njem. Najbolj se je pa pri tem rodu zrealilo resnično prijateljstvo. Za varnost svojega prijatelja je žrtvoval večkrat življenje.

Indijane je živel čisto po zakonitih narave. Njegova znanost je obstajala v vremenoslovju, rastlinstvu, živalstvu in človeku in njegovi veri. Za spremembe v teh stvareh je bil nadvse zanimal. Ako se je kaj nenavadnega zgodilo, so se našli skupaj vsi veljaki in se posvetovali kaj je dalo temu povod in kake posledice more imeti.

Kot je rečeno, je bil Indijane glavni poklic morjenje. Sreč mu je bilo največje, ko je videl, da se je, vsled njegove puščice zadet sovražnik, zvrnil na tla. Na lovu mu je z divjim kričanjem izrazil svoje veselje, ko je ubil žival.

S svojim sovražnikom, ako ga je vjel, je postopal nečloveško. Živega je pekel na tleh žrjavici, mu izrezal jezik in izdolbel oči. Indijanci niso poznali nikakih postav ali določb v vojni. Niso imeli nikake organizirane vojske, temveč v boj je šel vsak, ki je mogel nositi orožje. Ako se je kdo zoperstavil svojem glavarju in ni hotel iti z drugimi, je prišel vsled tega v zelo veliko nemilost pri vseh. Glavar je bil oni, ki se je v boju najbolj odlikoval, in to je bil oni, ki je največ pomiril. Indijane je bil hinavski in zahrbtn. Ako je le mogel sovražnika napasti za hrbtom, je to storil raje, kot pa, da bi ga srečal in napadel moč proti moču.

Najtežavnejše delo je imel beli mož z Indijancem, ko ga je poskušal civilizirati. Prešlo se je tedaj mnogo indijanske in evropske krvi. Pri tem vsiljevanju civilizacije je indijanski rod skoro zamrl. Sloh pa Evropejcem ni drugega kazalo. Ako bi ne napravili konca divjemu življenju Indijancev, bi se dežela nikdar ne mogla neovirano razvijati.

Kot je rečeno, je Indijanec otrok narave; to se vidi še danes. Ako n. pr. postavimo Indijane v najkrajše mesto, ga oblečemo v lepo obleko in mu damo na razpolago karkoli želi vendar bo kljub vsem udobnostim vedno silil nazaj v svoje gozdno bivališče. On ljubi nadvse na svetu divjo svobodo, temne gozdove, derode reke in strme gore.

Indijane danes ni veliko drugačen kot je bil pred tristo leti. Kako bodočnost ima indijanski rod? Brez dvoma lahko rečemo, da bo v par sto letih popolnoma izginil, ako se bo prilagodil našim razmeram. Nismo mogoče zato, da bi se kak rod zatrl, vendar Indijane nikakor ne moremo pomilovati, ker ako bo rod izumrl, bodo kriv sami, ker se niso prilagodili civilizaciji. Potrebno pa je, da se mora, predno more civilizacija napredovati, odstraniti ves barbarizem.

RAZISKOVANJA.

Ko so Evropejci spoznali, da je Kolumb odkril nov del sveta, jim je gotovo sapa zastala. Vladi raznih dežel so hitro poslale svoje raziskovalce, pa tudi drugi privatni ljudje so se odpravili na pot.

Spanija je imela takorekoč vse zasluge pri raziskitju, zato je tudi bila prva pri raziskovanju. V šestnajstem stoletju je bilo španski raziskovalec znane več zemlje v Novem svetu kot je morila cela Evropa. Znana jim je bila cela Srednja Amerika, velik del Južne in so pričeli že tudi s Severno. Jugovzhodni del in Mississippi dolino je neki Španec, po imenu de Sotro, odkril v prvih časih raziskovanja. Isti de Sotro je ustanovil v Floridi prvo naselbino, ko ga je tedanj kralj Karl V. imenoval za prvega guvernerja. Seveda predno so mogli ustanoviti naselbino, so se morali večkrat bitti z Indijanci.

Novi svet je bil odkrit skoro cel stoletje, in ozemlje sedanjih Združenih držav je bilo še vedno divje in pustno ter neobljudeno, razven Indijanci so prebivali, raztreseni semintja.

Dasi so se ljudje trumoma vozili v Novi svet, vendar ni nihče imel resnega namena, Francija in Anglija se nista mogli veliko brigati, ker sta imeli doma velike sile; namreč v Angliji so se takrat ravno reševala velika politična vprašanja, Francija je imela pa doma velike verske in državljanske vojne. Toraj je bila edina Španka, ki bi se lahko resno oprijela Novega sveta in ga priključila v svojo kraljevino. Še nikdar

ni nobena dežela imela tako ugodne prilike za povečati svojo moč in obseg zemlje kot ravno Španija. Toda Špancem je bilo največ za zlato, ki so ga našli v Ameriki in v potem vozili domov. Pohlep po zlatu jih je preslepil, da niso videli ugodne prilike.

Ko se je domači položaj v Franciji in Angliji izboljšal, sta ti dve državi uvideli kako lepa prilika se jim nudi.

Anglija je poslala svoje raziskovalce v Severno Ameriko in pričela tekmovali s Francijo in Španjo, ki sta se medčasno tudi pričeli zanimati in Španija je pričela uvidevati kaj je zamudila. Prišlo je celo do vojne med Anglijo in Španjo, v kateri so bili zadnji poraženi. Ta poraz je napravil konec španski prvenstvu na morju in v Novem svetu.

Po Floridi, Virginiji, Marylandu, Georgiji in v takozvani novi Angliji so se pričeli naseljevati Angliji, Francozi, Danci in Nizozemci. To ni bilo posebno lahko, ker so jim Indijanci delali velike zapreke. Naseljenci niso imeli nikake vlade; gospodovala je pest.

(Pride še).

Žrtve vojne.

Izgube 87. pešpolka.

Mrtvi:
Inf. Bračić Andrej, 13. s. Sp. Leskovec, 1892 (6.7. 1915);
inf. Brezover Josip, 1. s. St. Pavel, 1884. 16.2. 1916;
inf. Čater Franc, 12. s. St. Jurij, 1895 — 9.2. 1916;
inf. Čepin Jurij 1. s. Sv. Helena, 1893 — 11.2. 1916;
inf. Čirič Ivan 1. s. Ptuj 1892. 16.2. 1916;

inf. Čizelj Ivan, 1. s. Brežice, 1881 — 12.2. 1916;
inf. Diritti Anton, 7. s. Rovinj, 1887. — 3.2. 1916;
inf. Dobrina Josip 16. s. St. Peter 1895 — 16.10. 1915;
inf. Gajser Franc, 16. s. Nadolce, 1888 — 7.10. 1915;
inf. Golčnik Jakob, 14. s. Slovenji Gradec, 1881 — 16.10. 1915;
poddesetnik Gotnik Ivan, 16. s. Celje — 23.10. 1915;
inf. Habjanec Peter, 2. s. Vel. Nedelja — 13.2. 1916;
poddesetnik Handej Rok, 13. s. Železna Kapla — 9.10. 1915;

inf. Herzl Franc, polk. štab. St. Peter — 9.14.10. 1915;
inf. Hriberšek Josip, 16. s. Topolšica, 1895 — 7.10. 1915;
inf. Ivačić Franc, 11. s. Rajhenburg 1877 — 13.2. 1916;
inf. Jakob Lovrene, 13. s. Škale, 1893 — 9.10. 1915;
inf. Janžekovič Martin, 16. s. Ptuj 1894 — 7.10. 1915;
inf. Karen Ivan, 14. s. Dreničar, 1878 — 16.10. 1915;
inf. Klančnik Blaž, 9. s. Konjice 1876 — 8.2. 1916;

inf. Kovačič Andrej 16. s. Ljutomer, 1874 — 16.10. 1915;
inf. Križnik Ivan, 13. s. Brežice, 1885 — 9.14.10. 1915;
inf. Kvar Josip, polk. štab. St. Andraž, 1890 — 9.14.10. 1915;
narodnik Mastnak Franc, 7. s. St. Jurij, 1891 — 3.2. 1916;
inf. Matejčič Josip, 13. s. Kastav, 1895 — 9.10. 1915;
inf. Mayer Ivan, polk. štab. Kolarije, 1894 — 9.10. 1915;

inf. Močnik Franc, 16. s. Celje, 1896 — 7.10. 1915;
inf. Nareks Mihael, polk. štab. Celje, 1895 — 9.10. 1915;
inf. Nedok Simon 14. s. Zg. Radgona 1881 — 10.2. 1916;
inf. Orel Josip 16. s. Mozirje, 1892 — 7.14.10. 1915;
inf. Pelko Karel, polk. štab. Celje, 1895 — 9.14.10. 1915;
inf. Podergais Franc, 13. s. Celje 1891 — 9.14.10. 1915;

inf. Praznik Franc, 13. s. Remšnik, 1875 — 9.14.10. 1915;
inf. Praznik Ivan, 13. s. Celje, 1893 — 9.10. 1915;
desetnik Rabuza Avgust, 16. s. 1915;
St. Jurij, 1891 — 7.14.10. 1915;
inf. Rakun Ivan, 2. s. Celje, 1891 — 9.14.10. 1915;

inf. Rantaša Martin, 14. s. — Ljutomer, 1889 — 16.10. 1915;
inf. Ribič Lovrene 13. s. Slovenji Gradec, 1892 — 9.14.10. 1915;
inf. Rožič Anton, 13. s. Brežice, 1895 — 9.14.10. 1915;
inf. Runove Franc, 4. s. Celje, 1894 — 9.2. 1916;

inf. Sagneister Ivan, 13. s. — Brežice, 1892 — 9.14.10. 1915;
inf. Skoberne Ivan, 16. s. Blanca, 1896 — 7.14.10. 1915;
inf. Sluga Ivan, 16. s. Mostec, 1895 — 7.14.10. 1915;
inf. Strašek Vinko, 16. s. Ptuj 1892 — 16.10. 1915;

inf. Tifnja Franc, 11. s. Radišav 1886 — 11.2. 1916;
inf. Tkalec Franc, 16. s. Ptuj, 1895 — 7.14.10. 1915;
desetnik Vidovič Ivan, 7. s. Slatina 1889 3.2. 1916;
inf. Vreže Anton, 13. s. Smartno 1916 — 9.14.10. 1915;
inf. Wressing Mihael, polk. štab. Sv. Primož, 9.14.10. 1915;
inf. Zupušek Josip 9. s. Slovenji gradec 1883 — 8.2. 1916;
inf. Žganc Valentin, 2. s. Sv. Pavel pri Preboldu, 1894. — 13.2. 1916.

Iz blagovnega znanstva.

Granat, ki ima 7. trdoto stopnjo in 3—4 gostote, je zmes različnih silikatov, namreč poleg aluminijevga, kalcijevga ali magnezijevga tudi vedno nekaj železovega silikata. Kristalizira teseravno, največkrat v rombskih dvonajstereh. Granat se dobiva, razen v omenjenih kristalih tudi v zrnatih in jedrnatih granah.

Barve je različne, večinoma temnordeče ali rujave, včasih je kot steklo prozoren pa tudi neprozoren, toda značilno — vsekdar bele raze.

Najznamenitejši granatovi različki so:

Almadin ali dragi granat, ki je 7.5 trdote stopnje, prozoren, črnočrno, včasih na vijoličasto cikajoč dragoceno kamen, ki se dobiva na otoku Ceylonu; — pri nas pa ga dobivamo blizu Kolina na Češkem in pa na Tirolskem.

Češki granat ali pirop je 7. trdote stopnje, krvavordeče barve, in se čisti, okroglasti kamen v veliki množini nahajaja na Češkem, odkoder imajo tudi ime.

Grosular imenujemo čisti kalcij-aluminijev granat, kakor kosmuljine jagode zelenkaste barve, ki se dobiva v Sibiriji.

Melanit imenujemo črni, kalcij-železov granat.

Navadni granat je neprozoren, rdeč ali rujav in najde se redkeje črni ali zelen, jedrnat v mogočnih skladih po nekaterih krajih toliko, da sestavlja posebno kameno, tako imenovano granatovec. — Na Slovenskem ga imamo ob desnem dravskem bregu na koroško-štirski meji.

Turmalin dobivamo večinoma v stebrih, vzdolž brazdatih kristalih, ki so vršili včasih tudi v zraslih kristalih, ali pa je gruče, navadno pa stebeljastega zloga. Polni kristali imajo vedno različno razvit zgornji in spodnji konec, in take like imenujemo hemiforme (polulike) kristale. Razno-barven, ponajveč vendar je žolt, zelen, rujav, redkejša plemenitejša rdeča barva se dražje ceni.

Draviti, imenovan po reki Dravi, se dobiva največkrat črne barve; včasih pa tudi brezbarven. Na Slov. Pohorju se dobiva temni in neprozoren navaden turmalin ali skoril.

Na Uralu dobivajo rde. turmalin t. zv. rubelit, v Braziliji pa modrega t. zv. indigolit.

Turmalin ima 7. trdoto in 3. gostoto. Rabijo ga za lišp, iz njega režejo tudi ploščice za optične priprave.

Tirkiz je višnjeve, včasih zelenkaste (galiene) barve, ki ima pogostokrat vmešane železnopristene drobce ter nikdar ne kristalizira. Trdote je 6, gostote 2.7. — Dobiva se v Perziji in v Sleziji. Večkrat prodajajo namesto pristnega košeni tirkiz, ki pa je mehkejši in se ga lahko spozna od pristnega, če se vlije nanj solno kislino, ki zakumi in se ga oprijemlje pristnega pa ne.

Obsidian, lomi se školjasto, dobiva se v lavah ognjenikov, ki prihaja že razvit iz globočine, povsem trostake prodornine, se imenuje naravno steklo, vulkaničnega izvora (obsidian).

Ob vznjožju ognjenika Vezuv se dobiva vulkansko steklo t. zv. Vezuvian, ki ima 6.—7. trdoto stopnjo in je 2.6 gost. rumene, temnorujave, zelene ali črne barve. Temne barve so neprozorne.

Najdejo ga tudi na Ogrskem, v Sibiriji, v Peru, Indiji in Meksiki. Laboradore ali laboratorit je troklinski živec, zelenkaste, sivkasto živomoder ali rdečkasto sive barve, in izpreminja krasno svoje barve.

Najlepši se dobiva na Labrador-skem polotoku, ki se imenuje labradovec, in pa v Kijevu na Ruskem.

Kremenjak kristalizira v šestorostrano prizmo, ki je od vzgoraj in spodaj pokrita s šestorostrano piramido. — Ploščke so navadno gladke, prizme pa povprek razkave ter se svetijo kakor steklo. Kristali se pogosto nahajajo v kupa-

Glede barve in prozornosti se pa kremenjakovi kristali močno med seboj razlikujejo. Najnavadnejši različki so:

a) Kamena strela je vodenasto sta in prozorna. Najlepše, male kristale dobivajo v Marmarosu ter jim pravimo Marmaroski demanti. Tudi na Črnem vrhu pri Polhovemgradu in na Slivnici pri Cerklju se nahaja lepa kamena strela.

b) Čadavec imenujemo sivkaste ali rujavkaste kristale, kakor da bi bili okajeni Lepi čadavec se dobe v Švicaških alpah.

c) Ametist je kristal vijoličaste, modre barve in zelo priljubljen dragulj.

d) Morion je povsem črn kristal.

e) Čisti, prozorni in kakor vino rumeni kristali se zovejo citrin.

f) Avanturin je svetlo, rujavoredečkast kristal, ki vsebuje v notranjosti zlato svetlikaste pikice in reze ali rise.

g) Mačje oko ima pupilam podobne, belo rumenkaste sijaje, svetlene sljede.

Dobiva se na Malabarju.

Na razkolnih ploskvah je sljuda sijajna in če je neprozorna, spominja nje podobnost na srebro, če je bela, zovemo jo mačje srebro, rumeno pa mačje zlato.

g) Dobro luskav rdeč različek zovemo luskavec. Razžarjena sljuda (Glimmer) se tali v steklasto trosko. Sljuda, samasebi ne dela skalovja, je pa zelo razširjena rudninska zmesnina, ki pomaga sestavljati različno kameno.

V ENEM TEDNU SE JE VSE NA DOBRO OBRNILO.

Pavel Kovač je po zavzemanju Bolgarskega Krvnega Čaja zopet zdrav.

Bolgarski Krvni čaj zato velja kakor mnoga druga zdravila, ker hitro, takorekoč takoj pokaže svojo zdravilno moč, — pravi II. H. von Schlick, tovarnar Bolgarskega Krvnega Čaja, ki je v stalni zvezi z deset tisoč bolniki in ki dnevno dobiva zahvalna pisma od onih, ki so od Bolgarskega Krvnega Čaja ozdravili.

Naš rojak Pavel Kovač, 1002 N. Division St. Peckskill, N. Y. je pisal sledeče pismo II. H. von Schlicku:

"Naznanjem vam, da sem prejel zdravilo, Bolgarski Krvni čaj, in se že po enotedenskem življanju čutim popolnoma zdravega. Prosim vas, pošljite mi še pet škatelj za moje prijatelje." Eno veliko škatuljo Bolgarskega Krvnega Čaja, ki traja 5 mesecev, pošlje za en dolar kamorkoli.

Marvel Products Company
9 Marvel Bldg.
PITTSBURGH, PA.
BOLGARSKI KRVNI ČAJ KO-
LAČKI, 125 kolačkov v eni škatulji 1 dolar.

MESARJA

potrebujem. Delo stalno in ga lahko takoj nastopi. Plača po dogovoru.

John Možina,
1039 Preseott St., Cor. 11th St.,
(12-16-5) North Chicago, Ill.

OPOMIN.

Tempotom opominjam vse one, ki mi kaj dolgujejo, da mi plačajo. Dovolj dolgo sem vas čakal od 3 do 11 let in ker se nebohen sam ne pobriga, zato vas jaz opominjam in dam do konca meseca junija čas, da poravnate svoj dolg. Ako ne, vas bom s polnim imenom obelodanil.

Joseph Gerbec,
Box 321, Beaverdale, Pa.
(12-15-45)

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja ANTONA SLAVEC, podomake Abadov iz Knežaka na Notranjskem. Pred enim letom sva bila skupaj v West Virginiji, sedaj pa ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Frank Šajn, Box 4, Kempton, W. Va. (12-13-5)

POŠTA ZA AVSTRIJO.

Parniki, ki vzamejo avstrijsko pošto, odplujejo:

"Oscar II." 18. maja.
"Frederick VIII." 31. maja.
"Hellig Olav" 8. junija.
"United States" 22. junija.
"Oscar II." 29. junija.

Imate li kakšno stvar, ki jo želite

Slovensko katoliško

podp. društvo **sveto Barbare**

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI UREDNIKI:

Predsednik: JOSEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUGHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 637, Forest City, Pa.
Poslanec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVKO, 800 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAČ PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Coenacough, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Isler Ave., Cleveland, Ohio

FOROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN STEFANOČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHARIL KLOPČIČ, 628 Dawson Ave., M. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČVAR, R. F. D. No 2, Box 113, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DREŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopis naj se pošilja I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

POZIV.

Tempotom pozivljam rojaka Johna Sodnikar, stannjočega v Boydsville, Bridgeport, Ohio, da prekliče v tu navedenih 4 slovenskih listih: Glas Naroda, Proletarec, Glasilo S. N. P. J. in Glasilo K. S. K. J., kaj je govoril radi žaljenja časti moje osebe. Ako tega ne stori, bom proti njemu postopala sodnijskim putem.

Mary Gregorič,
Box 35, Cecil, Pa.
(12-15-5)

NA PRODAJ

imam fino kromatično nglaseno harmoniko. Katerega zanima, naj vpraša za ceno pri:

J. Kern,
Box 312, Canonsburg, Pa.
(12-16-5)

ISČE SE IZUME.

IZUMI PRINESEJO BOGATSTVO IZUMNIKOM

in onim, ki želijo kaj izumiti bode moja

SLOVENSKA KNJIZICA

in **POPIS**

izumov pokazala pot.

Na zahtevo pošiljam oboje na lastne stroške.

Obvestila in nasveti zastoni! Pregledavanje o možnosti patentiranja kakega izuma

POPOLNOMA BREZPLAČNO

in točno, kajti moj urad se nahaja v Washingtonu, v mestu kjer so oblasti za patentiranje.

Pišite se danes slovensko na:

A. M. WILSON,
službeni odvetnik za patente,
310 Victor Building,
Washington, D. C.

Dr. KOLER,
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
HRVATSKI ZDRAVNIK

Dr. Koler je najstarejši hrvatski zdravnik, specializist v Pittsburghu, ki ima izletno prakso v zdravilju tajnik moških bolezni.

Sifilis ali zastrupljenje krvi zdravi s glasovitim 696, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če izumite mogoče ali ne, pošljite nam po telefonu, izpade las, bolečine v kosteh, pridite in izkušite vam bo kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se nahuze, izgube semena nenaravnim potom, zdravim v par dneh, kapavci ali triper in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi izrabljanja samega sebe. Kakor hitro opazite, da vam po neželjenosti moška zmožnost, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam jo bom zopet povrnil.

Sušenje krvi, ki vodi iz mehurja ozdravim v kratkem času, hidroce ali kilo ozdravim v 30 urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri spuščanju vode, ozdravim s gotovostjo.

Reumatizem, trganje, bolečine, otokline, aršebico, akrofie in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi ozdravim v kratkem času in ni potrebno žezati.

Uradne ure: V ponedeljekih, sredah in petkih od 8. jutrida do 5

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or Box 57, Brad dock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MAKE ZUNICH, 421-7th St., Joliet, Ill.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Route 2, Burley, Idaho.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, št. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, št. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljke, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednotice, vse pri- tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebnosti ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo osiral.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

FARME
V OKRAJU LANGLADE.

Rojaki, ki se zanimajo za farme in žele priti do samostojnosti, naj si kupijo sedaj. Tu pri nas si lahko kupi, kar kdo poželi, bodisi farmo s poslopijem ali pa le samo zemljo. Zemlja stane \$10, \$12, \$15 do \$25 akre. Sedaj se vam nudi lepa prilika, kar govorijo boste s farmarjem in ne z agentom. Jaz imam svojo farmo in bom vsake- mu povedal, kakor je, zato prej- dite in pogledajte sami. Jaz ne bom lovil ljudi po cestah, temveč kdor pride k meni na dom, mu drage volje dam dober nasvet; jaz mi bom tudi pokazal, kaj zamore človek narediti na novi zemlji v toku enega leta. Jaz sem delal par let po tovarnah in jamah, to- da nikjer nisem imel obstanka, tukaj na farmi pa ja. Zato pa tu- želim svojim rojakom, da si ponu- gajo. Tu je dobra zemlja, malo visl, fina pitna voda in zdrava podnebje. Prilike roke pa dobra volja, pa boste v kratkem samo stojen gospodar. Kdor želi kaka pojasnila, na mi piše na ta-le na- slov:

Frank Zupan,
Marley Route Box R. F. D.,
Antigo, Wis.

Farme na lahke in poljubne
obroke.

Mi lastujemo 2000 akrov v enem kosu v največji slovenski naselbi- ni v Ameriki, ki se nahaja v Clark Co. v državi Wisconsin. Ta zemlja meji s farmami slovenskih farmer-jev in jo prodajamo v kosih po 40, 60, 80 in več akrov na lahka in dolgotrajna odplačila. Našim kup- cem postavimo na zahtevo tudi hišo in hlev ter očistimo tudi ne- kaj zemlje, a vse na dolgotrajna odplačila.

Poleg omenjene zemlje lastu- jemo še čez dvajset tisoč akrov zem- lje v Clark Co., toda, če hočete zemljo v bližini svojih rojakov, potem nam pišite takoj po nujno pojasnila. Naslovite:

Homemaker Land Company
Dept. 3
Tioga, Wis.

POZOR!
HIPNOTIZEM

Izšla je vsakozki zapletiva knjiga, kakoršne še nimajo Slo- venci ne tu ne v stari domovini. Kdor jo bo naročil, jo bo z užit- kom prebral in dobil vpogled v marsikatero stvar, o katerih do- sedaj še stili ni.

Knjiga ima preko sto strani, opremljena je s dvajsetimi kra- snimi slikami. V njej so patane- na navodila za hipnotiziranje, v njej so nadalje pojasnjeni pojavi, katere smatra navaden človek za nenavne.

Stane 60 centov. Tri knjige \$1.50. Oni, ki ni z njo zadovoljen, naj jo vrne in dobil bo denar nazaj.

Narokujte pri:

"THE OLIVER TYPEWRITER CO."
P. O. Box 111, New York, N. Y.

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja FRANKA BERNE- TIC. Doma je iz vasi Povir na Primorskem. Lansko leto v juli- ju je bival na 1374 Marquette St., Cleveland, O. Prosim enj- rojake, če kdo ve za njegov na- slov, da mi ga javi, ali naj se pa sam ogasi svojemu prijatelju: Frank Stock, Box 236, Camp 54, Davis, W. Va. (12-15-5)

V ZALOGI imamo še nekaj
SLOVENSKO-AMERIŠKIH
KOLEDARJEV

za leto 1916.

Da je bil letošnji Koledar ne- nekaj posebnega, je razvidno. Te- ga, ker smo ga morali dvakrat tiskati in nam je že druga zaloga akoraj popolnoma pošla. V Kole- darju je preko trideset krasnih slik, razni zanimivi članki, lepe povesti in poljudno pisane znan- stvene razprave. Naročite ga ta- koj, da ne bo prepozno! Stane s poštnino vred 35 centov.

Slovenic Publishing Co.,
52 Cortlandt St., New York City

DR. BUKKI'S
MEDICAL INSTITUTE

407 East 58th St.

NEW YORK, N. Y.

Starokrajski slovenski zdravnik.
Zdravi uspešno bolezni žleza, plju- čev, mehurja in vse notranje bolezni, ka- kor slabost, revmatizem, tujne bo- lezni, kolik, bolezni na maternici, ko- žne bolezni in otroške bolezni.

Zdravnik sam govori slovenski.
Odprto je vank dan (tudi v nedeljo) od devetih zjutraj do sedmih zvečer. Med- prevo Ave. in Ave. A. Bliz 1. Ave. Pi- šite ali pridite osebno.

NAZNANILO IN PRIPORO-
ČILO.

Cenjenim rojakom v Clevelan- du, Ohio in okolici naznanjam, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. FRANK MEH.

kateri je pooblaščen pobirati sa- ročnino na naš list, knjige in dru- ge v našo stroko spadajoče posle- ter izdajati pravovredna potr- dila, valed česar ga rojakom naj- topleje priporočamo.

Uporabnik: Glas Naroda.

Ciganček.

Spisal Ksaver Meško.

(Nadaljevanje).

Mehke sanje in toplo, samemu še ne povsem umevno hrepenenje se mu je budilo najbolj mogočno ob večerih, ko je godel spodaj v vasi Lesjakov stric Jakob. Lek- se je pričakoval vsak večer ne- strpno ta trenutek, a Jakob ni godel vsak večer. Ko pa je, in so se zazibali po tihem, sanjačem miru trepetajoči glasovi trompe- te ali gosli, je sedel fantek k ok- nu ali na večni prag ali je legel ob toplih večerih v travo in je poslušal...

Vsenaokoli mir — v lesu se gibljejo vrhovi dreves komaj vi- dno, njihovega šepeta niti slišati ni, s ceste se ne glasi ropot voz in peket konj kakor po dnevu. Ži- vina ne mika, ne kriče otroci, le- čudoviti glasovi pesmi Jakobovih se razliva po zraku, se zibljejo kakor na lahkih perutih, kakor bi plule neznane in nevidne ptice iz čudežne devete dežele nad vas- jo in bi pele s skrivnostnimi, va- bečnimi glasovi...

Leksej je poslušal s pritajenim dihom in z drhtečim srem. Nov svet se je odpiral pred njim, ču- dovito lep in krasen, ves druga- čen kakor je domača dolina, — poln čudežev, tako velikih in le- pih, da jih ne najde oko v Dol- gem dolu nikdar in nikoli in če bi čakalo nanje in bi jih iskalo vso dolgo večnost. Zasanjal je y ta bajni svet, z vso dušo je zahre- penel vanj, videl ga je od daleč, a stopiti ni mogel vanj. Zavzel in strmeč je gledal v čudežno de- želo; vsa duša mu je bila polna napol blaženih napol otočnih sanj, ki jih je budila v njej god- ba Jakobova.

Lesjakov Jakob je bival tedaj pri bratu, premoženem kmetu v Dolgem dolu. Bil je umetnik in sicer v najpazljivejših strokah črevljarstva se je izučil v mlado- sti popolnoma; krojač je bil za- silo, šival ni posebno lepo, a tr- pežno. Kar mu je bilo posebno pri starejših sovaščanih v velike- priporočilo: popravil je ure- dežnike, puške in mladini za Ve- liko noč samokrese; vezal je knji- ge, in če je bilo še kako umetni- ško delo, ki se ga ta ali oni ni u- pal lotiti sam, ga je izročil Jak- bu, in ta ga je dovršil navadno v obično zadovoljnost.

Posebno je slovel po dolini in daleč naokoli kot muzikant. Uči- se je godbe že majhen fant, od- očeta se je učil trompeto. V mla- dih letih je igral na gostijah in na pust k plesu vaške mladine — sploh kjer in kadar se mu je po- nudila ugodna prilika.

Ob nedeljah popoldne je zaha- jal k staremu učitelju k fari. To je spoznal in cenil njegov muzi- kalni dar in ga je poučeval brez plačno na goslih.

Dober je in priljuden gos- pod bil stari Majcen. — je hvalil Jakob učitelja v svoji starosti. — Dandanes med gospodo ni več takih.

Z dvaindvajsetimi leti je odšel k vojakom. Šest let je služil ee- sarja. Večino tega časa je bil pr- godbi in tako se je spopnil s svoji umetnosti. Ko je dal slovo vojaški službi, se ni vrnil na dom; z neko družbo godev in igralcev je hodil po svetu malone štir- leta.

Navsezadnje pa se je naveličal sveta in vekovečnega popotova- nja. Spomnil se je tihe doline med gorami, spomnil se je rodne vasi, spomnil znanih in dragih ljudi — kdo ve, koliko jih je le- glo že med tem časom, in so jil zapeljali k fari, da si odpočijejo. Začudil se je sam sebi, da je po- zabil tako na rodni dol in na- drage in znane v njem; začudil se je in je zahrepenel do domu po rodni vasi, po tihem dolu in njegovem miru...

In vrnil se je domov. V dol- so ga bili veseli in so se čudili ob- enem, da se je domislil doma in se je vrnil. Čudili so se tudi nje- govemu pripovedovanju: pravil je vaščanom o svetu in o tujih deželah čudežne reči, ki jim ni- so slusali enakih še nikoli in ki so jih komaj komaj verjeli; ne- kateri jih celo niso verjeli, meni- li so in trdili, da si Jakob le iz- mišlja vse te čudežne pripovedke o deželah in ljudeh tam zunaj v svetu.

A eno so verjeli vsi, vsi so bili edini v enem: da Jakob gode iz- vrstno in mojsterski. Kmalu po- vrtni je godel pri fari ob sejmju in takoj je začel za velikega muzika. Njegov glas...

nju Dolinčanov in vseh faranov se ni rodil Dolgi dol...

Jakob se je vrnil. A nekaj je pustil zunaj v svetu, del srca, del duše. Dasi se je vrnil, vendar ni stal z obema nogama na domači zemlji, močno in neomahljivo. Ni bil več navezan na njo kakor nezmožno dete na mater in kakor je bil navezan na njo, preden je šel k vojakom, v svet. Svet tam zunaj ga je objel z močnimi ro- kami; dasi se jih je obranil, se iztrgal in se vrnil v naročje do- movine, vendar so se stegale ro- ke še semkaj za njim in so se ga oklepale iznova in so ga silile na- zaj v svet. Korenine njegovih misli so se razpredle in razrasle tam zunaj po velikem in širo- kem svetu, in ni jih mogel izpul- ti docela in jih zasadi spet vseh v domačo zemljo, v ozko do- lino med neotičnimi gorami.

Včasih ga je prevzelo čudovi- to hrepenenje. Prišlo je nenado- ma, veliko in močno, da se ga ni mogel obraniti z vsemi silami ne. Iz onih krajev je prišlo, ki jih je videl zunaj v svetu. Prišlo je in ga je vabilo s sladkimi beseda- mi in z blestečimi obljubami na- zaj v one kraje. Misli se niso mo- gle ustavljati, vdale so se vabi- lu in so romale nazaj v veliki ta svet. Zašle so mu na one dolge ce- ste v tujih deželah, ki jih je pre- hodil muzikant.

Vse drugačne so se mu dozde- vale zdaj te dolge ceste, vse — lepše, kakor so bile nekaj, ko je stopal po njih prašen in utru- jen, dostikrat zlovoljen, lačen in žejen... Ah ne, saj nikoli ne pri- peka žarko in palče solnce tam zunaj na tistih belih cestah — vedna pomlad je tam, mehka in mlačna, polna pitkega petja, — polna cvetličnega vonja in polna kipečega veselja in radosti pom- ladanske. Nikoli nisi lačen na že- jen na tistih potih; vsega imaš dovolj, v izobilju imaš vsega. — Zahrepeniš po tem in onem, po- trebuješ to ali ono ali si ga zače- liš le iz dobre volje — kar za- igraš, veselo in poskočno pesem zagodeš, stegnesh roko in glej, če- sar si želel, ti pade v njo, kar sa- mo od sebe pade, če res ni niko- gar, ki bi ti dal, česar si želiš.

Tako je tam zunaj... In kakšno življenje je tam zu- naj in kakšni ljudje! Brez skrbi brez otočnosti, brez žalosti. Za- igraš, in vse se smeji, vse pleše, večer pust je tam zunaj, vreden praznik, nedelja brez večera in brez ponedeljka.

Tako tam zunaj... A tukaj v dolini? Sami resni ljudje! Iz oči jim gleda nepresta no resnost, globoko in zamišlje- na, iz vseh besed jim govori res- nost, glasi se celo iz veselja nji- hovega smeha. Trd smeh je to ne- kaj trdosti gor obkoljajočih dolino je v njem... In kako de- lajo in se trudijo — vse dolge leto je nepretrgan delavnik. V zimi delaš in delaš v pekoči vro- čini, ko bi najrajši legel v senec in bi zagodel pesem uspanke in bi zadrževal in posanjal... Glej, tako je tukaj, v rodni do- lini, na domačih tleh...

Prišlo je od zunaj, iz velikega solnčnega veselja sveta, in je se- lo k njemu in se ni dalo pregnati. Po dolge ure je sedelo pri- njem in govorilo slabo o njego- vem domu, obrekovalo je rodno zemljo, obrekovalo je znanec, — prijatelje in sorodnike mu je čr- nilo in obrekovalo. In vabilo ga je v svet, v tujino, na one bel- ceste tam zunaj — vabilo ga je glasno in silno.

Prišlo je in ga je vabilo in g- vznemirilo in razžalostilo. Oto- žen in zamišljen je hodil po vasi Delati ni mogel. Ob takih prilika- h je zabodil tudi v krčmo. — Naglo je izpil nekaj čaš, se na- slonil ob mizo in razmišljal. Izpi- je še nekaj čaš, postal je nemir- nejši, navsezadnje se je razgovoril. Krčmaru in gostom je govo- ril, če ni bilo slučajno gostov, — krčmarju samemu in njegovim.

Čudovito je govoril, kakor bi ponavljal lepo pesem, ki se je je naučil na pamet. — Aj prijatelji, kakšno ču- dežno življenje je tam zunaj v velikem svetu! Romaš po njem- prideš v mesto, ustaviš se ob ognju ulice, napneš strune, nasloniš go- sli ob brado, zasnečš lok, da ti šviga kakor misel po strunah. In iz strun ti vro melodije tako le- pe, da sam strniš in se vprašaš: ves zavzet in začuden: Odkod? Iz hite otroci, zgrinjajo se ob- tebi od vseh strani. Odpirajo se okna, in prikazujejo se smehlja- joči obrazi cvetočih gospodičen. In resni obrazi postarnih gospe se zagledajo na cesto in v te — ti pa sučeš lok, kar igraš se z nji- mi in igraš se s tisočnimi srei. Vsakemu zaigraš njegovo pesem...

šči, stankam o njihovi lepih spo- minih; najnežnejše se dotekneš src zornih dev, najmehkejša so ta srca in najgloblja, tisočero skrivnosti hranijo v sebi, a ti jim govoriš v pesmi o vseh skrivno- stih, govoriš jim z govorico le- njim umljivo...

Otroci ti ploskajo od veselja; a rožne deve v oknih se ne sme- ljajo več, lica jim postajajo res- na, oči jim zro sanjavo in nemir- no, kakor bi hrepenele po nečem skrivnostnem, kakor bi iskale ne- kaj in bi obenem skrivale in pri- krivale nekaj.

Nehaš — denarja ti deži z oken bele roke ti mahajo pozdrave, — cvetoči obrazi angelev v farni cerkvi ti pokimavajo priznanje in zahvalo, še vele starke te zahva- ljujejo z mladostnimi smehljaji. Čutiš: vsem si igral njihovo pe- sem; našla je pot v njihova sr- ca in se je porazgovorila tam z njihovimi najskrivnejšimi misli- mi... Otroci ploskajo okoli tebe, kriče, te prijemajo za suknjo: — Zaigraj še enkrat, dobri naš mož! — Hvala, miadi gospodje, a ne zamerite: moram dalje! — Daj, zaigraj, strček! — V sosed- ni ulici, prijatelji moji!

Glej, vsi vro za teboj, vsem se- vajo oči od radosti in pričakova- nja...

A naveličaš se mesta, zapustiš ga in greš dalje po svetu — velik je svet, prijatelji, neizmeren, in povsod žive v njem ljudje, ki lj- ubijo godbo, in povsod spoštujejo godca... Greš dalje po svetu bo- žjem, po lepi široki poti greš — hipoma pa stoji pred teboj vas, bela, lepa, lesketajoča se v popo- ladanskem nedeljskem solncu. In glej, vse hiše — kakor bi bile zi- dane iz belega cukra in bi imele rdeče čepice kakor gozdni škra- ti. Po belih zidovih in rdečih ste- nah se poigravajo rumeni solnčni žarki, kakor bi padali nanje ee- kini iz neba.

Po široki cesti prispeš v vas, postojiš pod lipo, sedeš na klop ali kar na korito ob studeneu in zagodeš — izpočetka pridrušeno, tiho kakor plašno — glasneje, ve- dno glasneje — kakor bi vstajali in se porajali glasovi pesmi kje daleč zunaj na polju in bi prih- jali polagoma, korakoma bliže in bliže vasi, da preplavijo navse- zadnje vso vas.

Glej, odpirajo se okna, in duri se odpirajo na stečaj — vaščani vro k studeneu, pod lipo. Godeš, ob tebi pa stoji množica; vsi — molče, vsi te gledajo z občudo- vanjem v oči, poslušajo s pritaje- nim dihom, da bi ne izgubili ne enega glasu ne. Studenee curlja tiho, enakomerno; lipa nad te- boj šumi glasno skrivnostno, morebiti je utihnila celo ona ter posluša vsa zavzeta — tvoja pesem pa po- je in vriska in toži in plaka...

Vsakemu zaigraš njegovo pe- sem: mladini njeno, kipečo od bujnega življenja in pomladan- ske radosti, drhtečo od skritega koprnjenja in s silo zadržanega hrepenjenja, in starčku njegovo, slovo od življenja. Vsakemu nje- govo — še siromakom in trpinu zagodiš eno, da se mu izlijejo iz srea solze, dolgo skrite v temnih globocinah: niso mogle prikipe- ti in privreti na dan, zato so pekle kakor smrtonosni strup v skeletni rani.

Slednjemu zagodiš njegovo in nehaš... Ogledaš se — vsi molče ob tebi, molče še dolgo, preden se zdramijo in se oddehnejo. Naen- krat izpregovori kdo z zamolk- lim glasom, in hipoma zašumi ob tebi kakor v lesu ob naglo došli vihri. Stotera hvala se ti glasi od vseh strani, nešteto rok sega po tvoji, da jo stisne in strese v za- hvalo.

(Pride še.)

DELO

dobi takoj 35 mož za delati drva. Plača \$1.65 od kvarta. Katerega veselji, naj pride na Newton, W. Va., ali pa pišite na:

John Kerzichenik,
Box 20, Camp 2, Czar, W. Va.

DELO DOBI

15 goddarjev. Plačam od \$2.75 do \$3.00 na dan. Če pa kojega veselji delati na kontrakt beliti hoje, po- tem plačam \$1.25 za 1000 čevljev in za lubje pa \$2.30 od klatre; za delati drva od "sprusa" pla- čam \$1.50 in "hemlaka" pa \$1.75 za klatfro. Dela je več časa. Ka- terega veselji, naj pride takoj.

Frank Obreza,
Box 337, Richmond, W. Va.
(12-15-5)

IŠČE SE ORGANIST

za slovensko župnijo sv. Cirila v New Yorku. Plača po dogovoru. Tozadevna pisma naj se pošiljajo na sledeči naslov:

Rev. Benignus Snoj,
21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.
(27-4 Ex. 7)

EDINI SLOVENSKI SALOON
v Duluth, Minn.

Rojakom Slovencev naznanjam da se nahaja moj SALOON pol- bloka od Union postaje na desni strani W. Michigan St. št. 41? Za obilen pomec se priporočam.

JOS. SCHARABON.

POZOR ROJAKI!

Najuspešnje mazilo za ženske las, kakor tudi za moške brke in brado. Od tega mazila izstopa v stih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi močnim krasni brki in brada in nabodo odpadali lasi ostveji. Revmatizem, kostbol ali trganje v rokah, znoj in v križu, v semih dneh poplonske odra- vim, rane, opekline, bole, ture, krate in grinta, potne noge, kurje oči, czeblina v par dneh po- solonsa odstraniti. Kdor bi svoje žrtvstva brez uspeha rabil mo jameim za \$5.00. Pišite takoj po cenik, knjižico in žepni koledar in pošljite 4 cente v markah se poštnico.

JACOB WAHOČIČ,
1092 E. 64. St., Cleveland, O.

Suhe dežele?

Rojakom naznanjam, da pošiljam vsakovrstne pijače to je piva, žganja in vino.

Pišite po cenik!

JOHN LANICH,
Box 1024 Cheyenne, Wyo.

Pozor!

V zalogi imamo iz starega kraja importirane

SRPE.

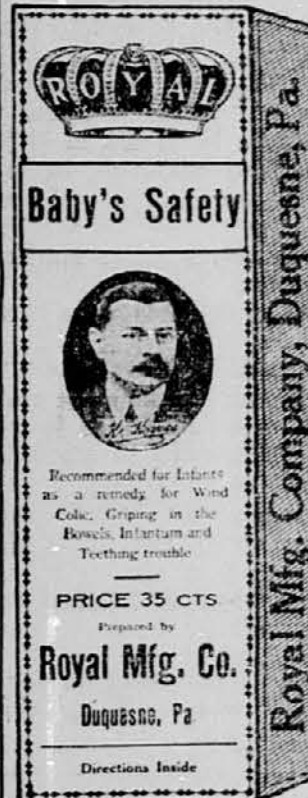
Cena 60 centov s poštnino.

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Vaše dete je v nevarnosti, če joka.

Dete joka, ker čuti NOTRANJE bolečine.

NE PUSTITE, DA BI DETE JOKALO!
NE PUSTITE, DA BI DETE TRPELO!

Izrežite tole sliko in idite v lekarno ter kupite steklenico BABY'S SAFETY za 35 centov.

TO BO MORDA REŠILO DETETOVO ŽIVLJENJE.

BABY'S SAFETY je najbolje zdravilo zoper KRČE, GRIZO, NADLEGO Z ZOB- MI, KOLCANJU IN ZAPETIJI.

To bo olajšalo vašemu detetu in bo do- bro spalo.

Ako ne morete dobiti originalno v lekar- ni, potem pošljite nam papirnati dolar v navadnem pismu in mi vam bomo poslali tri steklenice BABY'S SAFETY ter na- tančno navodilo. Pošne stroške plačamo mi. Pišite na:

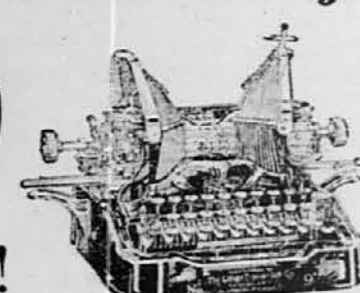
Royal Mfg. Co.

Dep. C.

Duquesne, Pa.

Nov uzoren pisalni stroj!

The No. 9
OLIVER
The Standard Visible Writer

KUPITE GA SEDAJ!

Da, triumf na tem polju je tu!

Ravno je prišel — in prišel leta, predno so ga izvedenci pričakovali. Izdelovalci so delali celo življenje, da dobijo ta ideal- ni stroj. Oliver je zopet zmagal kot je zmagal, ko smo dali svetu prvi vidljivi stroj.

Gotovo ni pisalnega stroja na svetu, ki bi bil sličen novemu Oliver "9". Mislite na tako nežen pritisk, da bi stopinja mačice pritisnila tipke!

POZOR!

SVARILO!

Najnovejšo iznajdbo, ka- tere je opaziti na tem stroju, kontrolira vse Oliver. Celo naši prejšni modeli — slavni kot so bili — niso imeli dvoj- nega premikača.

Ta daje celo kontrolo 84 črk in znamenj v mala prsta leve in desne roke. In ta vam pusti, da jih pišete le z 28 tipkami, najmanjšim šte- vilom na kateremkoli pisal- nem stroju.

Pisanci na vse druge stro- je lahko rabijo Oliver "9" takoj ter hitreje in lažje.

17 CENTOV NA DAN! Zapišite si, da pe ta najno- vejši Oliver "9" največja vred- nost, kar se jo je kdaj dalo v kakem pisalnem stroju. On ima vse prejšnje posebne iznajdbe — vidno pisavo, avtomati- ni "spacer", 6 in 1/2 unče touch ter dodatno poljubni premikač, izmenjalni trak ter vse najnovejšje iznajdbe.

Kljub temu pa smo se odločili, da ga prodajamo vsakemu po našem slavnem načrtu — 17 centov na dan. Sedaj si more vsakdo nabaviti ta najboljši pisalni stroj, s slavnim PUN- TYPE, ki piše kot tisk.

Še danes pišite za vse posameznosti in bodite med prvimi, ki bo- do poznali čuda tega pisalnega stroja. Spoznajte, zakaj se poslužujejo tipisti, delodajalci in privatniki povsod Oliver pisalnega stroja. Odpošljite dopisnico takoj. Nikakih obvez- nosti. Veselilo nas bo pojasniti vam vse.

THE OLIVER TYPEWRITER CO.,

310 BROADWAY,

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Izpred sodišča. Ljubljanski "SL. Trg. Vestnik" piše: Kasaejski sodni dvor je pred kratkim izdal radi navijanja cen značilno razsodbo. Trgovalci H. F. je aprila preteklega leta dal v občini javno razglasiti, da kupi rumen krompir po 12 kron 100 kg. Na to ponudbo se je zglasilo sedem občanov, ki so za navedeno ceno prodali trgovcu krompir. Z razsodbo okrajnega sodišča je bilo teh sedem prodajalcev in pa kupee obsojenih, da so krivi prestopka cesarske naredbi z dne 1. avgusta 1914, zakrivljenega s tem, da so v izkoristku vsled vojne nastalih izrednih razmer zahtevali za nepogrešne potrebe čezmerno ceno, trgovci pa radi tega, da je čim sedmih soobtožencev namenoma povzročil. Obsojeni so bili v denarno globo po 30 kron, oziroma 3 dni zapora, trgovci pa na 200 kron ali 10 dni zapora. Obenem je sodišče izreklo, da zapadejo krompirjeve zaloge obtožencev v korist državi. Obtoženi so se pritožili in prizivno sodišče je opustilo trgovca, priziv obtoženih prodajalcev pa zavrnilo kot neutemeljen. Najvišje sodišče je pa izreklo, da se je vsled razsodbe okrajnega sodišča kršil zakon. Razsodba se je glede izreka krivde razveljavila in obtoženci so se oprostil prestopka cesarske naredbi. Razsodba se utemeljuje: Predpogoj navijanja cen po § 7 cesarske naredbi z dne 1. avgusta 1914 je, da prodajalec v izkoristku vojne položaja zahteva očitno čezmerno ceno. To zahtevanje se lahko izvrši tudi po konkludentnih dejanjih. V danem slučaju je kupujoči trgovec iz lastnega nagiba brez sodelovanja prodajalcev ponudil očitno čezmerno ceno. Prodajalec se je predal za javno pomajeno ceno svoje zaloge trgovcu. Pa tudi po cesarski naredbi z dne 7. avgusta 1915 je prodajalec le radi zahtevanja očitno čezmernih cen kazniv, če se hoče navijanju cen po trgovskih ravno z utesnitvijo zahtevanja čezmernih cen v okolišnici. Vsled tega izključuje kaznovanje enega drugega pogodnika radi skrivne, ko izrecno omeji zagroženje kazni le na enega pogodnika tako, da je skrivna pogodba le pri udeleženi tretji osebi. — Lastniku žage L. je ponudil lesni trgovec G. 300 kubičnih metrov hlodov v nakup. Po daljših pisanih pogajanjih je kupee sprejel ponudbo. Pozneje je pa G. sporočil, da zaradi težav v prevažanju ne more hlodov dobaviti. Ker je pa L. obstojal pri pogodbi, je G. pisal, da sploh ni sklenil določene pogodbe, kajti na njegovih papirjih stoji klavzula "Offerte freibleibend", vsled česar tudi ni vezan. Kupee je nato tožil na dobavo ali na odškodnino. Sodišče je zavrnilo izvedenec, ki je izjavil, da po trgovskih običajih pogodba obstoja. Okolišnice sodišče je tožbi ugodilo z utemeljevanjem, da ponujajoči del ni vezan na ponudbo, dokler nasprotnik ponudbe ne sprejme. S sprejetjem ponudbe pa postane klavzula brez pomena. Zoper to razsodbo je obtoženec vložil priziv na višje deželno sodišče, ki pa je potrdilo prvotno sodbo z razlogi, da izhaja iz vsebine medsebojne kore spondence, da je prodajalec prevzel obveznost za dobavo ponujene množice lesa za slučaj, ko bi kupee stavljene pogoje brezpogojno odobril. To se je pisмено zgodilo in dobavna pogodba se mora kot sklenjena smatrati. Tiskana klavzula "ponudba prosta" nima v stadiju sklepa pogodbe sploh nobenega pravnega pomena, ker tu ne gre več za se ne sprejeto ponudbo, ampak že za prevzeto obveznost. Obtoženec torej nikakor ni bil opravičen odstopiti od pogodbe. — Tožiteljica M. K. je bila varočena z gostilničarjem A. Z. Dne 1. decembra 1915 sta skupaj vzel v najem gostilno ter sta središča za nabavo zalog in namenjano založila iz skupnega premoženja. Dogovorila sta se tudi, da se bo obrat vršil na skupni račun. Delovanje tožiteljice je obstajalo v stregbi gostov, oskrbovanju kuhinje in v pospravljanju. S tožencem se ni nič zgovorila, da bi za svoje delo dobivala plačo, ker sta si bila edina v tem, da se v kratkem poročita. Dne 29. februarja t. l. se je razmerje med njima razdelilo in tožiteljica je stopila iz službe, ker gostilna ni do našla dobička. Zdaj je tožiteljica tožbenim potom zahtevala plačo za delo v gostilni za čas od 1. decembra 1915 do 29. februarja 1916 v skupnem znesku 120 K. Obrtno sodišče je tožbo zavrnilo, češ, da v tem slučaju ne more biti govora o obrtnem meznem razmerju in zato ni dana pristojnost obrtnega sodišča.

Solnčnica. V. Rohman, ravnatelj kmetijske šole na Grmci, piše: Sedanje pomanjkanje olja je spravilo tudi to rastlino na površje. Solnčnice poznamo pri nas povsod, saj so dosti očitne, ne le po svoji močni rasti in po svojih močnih steblih, ampak tudi po svojem živornenem in orjaškem evetju. Te rastline so ga imele pri nas do zadnjega časa čisto podrejeno ulogo. Sadile so se, ker so dajale nekoliko ptičje klaje za naše senice pozimi, nekoliko pa tudi zaradi krasnega velikega evetja, ki ga je lepo videti po naših njivah med krompirjem in turščico. Po drugih krajih so pa solnčnice bolj cenjene rastline in se v večji meri pridelujejo zaradi semen, ki daje prav izvrstno, fino olje, ki se odlikuje tudi s tem, da se dolgo drži. Tako se pridelujejo solnčnice na Štajerskem že odnekad zaradi olja. Sejejo jih tankaj med krompirjem ali pa kraj turščicnih njiv. Na Ruskem jih sejejo cele njive in dobivajo olje, ki ga rabijo in cenijo posebno v postnem času, tako kakor pri nas maslo, namreč za zabelo in za močnate jedi. Pri sedanjih stiski za olje je prav, če posejemo tudi pri nas nekaj več te rastline. Po naših krajih namreč dobro uspeva in daje bogate pridelke. Seveda ne bomo sejali celih njiv, kakor delajo na Ruskem, prav pa je, če bomo potaknili nekaj več semen vmes med krompir ali pa kraj turščicnih njiv in če bomo posnemali v tem pogledu Spodnje Štajerce. Manjše prostore ali posamezne grede pa lahko tudi letos čezimez nasadimo s solnčnico, če so ti prostori dosti vnojeni, in sicer na ta način, da potaknemo seme (po tri zrne) v vrste, ki naj so 60 cm narazen in v vrstah samih pa po 50 cm. Med krompirjem se potakne seme po več metrov narazen, tako kakor visoki fižol, da ni nobene škode za poznejši pridelek krompirja. Glede solnčnic je pripomniti, da potrebujejo mnogo gnojilne moči v zemlji, kar je povsem naravno, če pomislimo, kako močno se te rastline razvijajo. Zaradi tega jih tudi sejemo med okopavine. Če sejemo pa solnčnice na posebnih prostorih, jim moramo dobro pognojiti. Pri solnčnicah razločujemo veliko vrst, tudi take, ki se pridelujejo na vrtovih kot lepoticne rastline. Med solnčnicami, ki jih sejemo po njivah zaradi semen, razločujemo na splošno dve vrsti: eno, ki nastavi vrh stebela eno samo veliko rožo, in drugo, ki dela razraščena stebela in napravlja po več manjših rož. Bolj cenjena za nas je prva vrsta z eno samo veliko rožo. Te rastline so občutljive proti mrazu, zato jih sejemo koncem aprila in meseca maja. Pri samo čisti setvi solnčnice potrebujemo za oral zemlje povprek 18 litrov semen. Solnčnice je obdelavati tako, kakor okopavine. Po dvakrat jih moramo okopati in nazadnje še osuti, tako kakor krompir in turščico. Ko so rastline zrele, da se spravijo, jim je porezati glave, ki naj se spravijo pod streho na zračni prostor, da se tam doberga posuše. Nato so seme z roko orobka ali pa na rokah omlati.

ŠTAJERSKO.

Trgovski tečaj za nezmožne vojaške osebe. Pred kratkim se je končal drugi štirimesečni tečaj o bančnem in zavarovalnem poslovanju za vojnenezmožne častnike, ki ga je priredilo vojaško poveljstvo v Graden v zvezi s trgovsko akademijo. Od 14 obiskovalcev je dobilo 10 prvi red z odliko pri končnem izpitu. V kratkem se prične tretji trgovski tečaj za vojnenezmožne podčastnike, ki bo trajal tri mesece, obenem pa tudi štirimesečni tečaj o bančnem in zavarovalnem poslovanju za vojnenezmožne častnike. Pravila in učni red teh tečajev se določa brezplačno v ravnateljski pisarni trgovske akademije v Graden, priglasi se je pa pri vojaškem poveljstvu v Graden.

Nakup žita, ki je pod zaporo. Najvišje sodišče se je dne 8. apr. pečalo z ničnostno pritožbo nekoga trgovca z deželnimi pridelki, ki je bil obsojen radi nakupa žitnih zalog, ki so bile pod zaporo in odstranjenih teh. Neka trditev je trgovcu naročila, naj nakupi za njo več žitnih vrst. To je storil na

podlagi potrdila okrajnega glavarstva v Graden, ne da bi imel dovoljenja okrajnega glavarstva v Foldbachu, kjer se je nakup vršil. Po nakupu je spravil zaloge iz skladišča na kolodvor. V ničnostni pritožbi navaja, da nakup zalog, ki so pod zaporo, ne spada pod določbe zakona, oziroma ces. naredbi z dne 21. februarja 1915. Kupee ni kazniv, kajti zakon govori le o prodajalcu, o konzumentu in o pridelovalcu, ne pa o kupcu. S tem, da je spjel zaloge iz skladišča na kolodvor, se ni odstranil in skril zalog, kajti kot tako bi se moralo smatrati, če bi skrivajo, ne da bi kdo vedel ali videl, žito odpeljal, če se je to zgodilo podnevu, ko so vsi videli; poleg tega je pa oblast zabranila transport v Graden. Kasaejsko sodišče v smislu ničnosti pritožbe obtoženca oprostilo.

Oddaja živine. Štajerska je tako srečna, da še ima precej živine in je v primeri z drugimi kromovinami v tem oziru v razmerno dobrem položaju. Seveda bo dežela morala oddati vojaški oblasti in tudi za oskrbovanje prebivalstva na Dunaju mnogo glav živine. Tako je n. pr. vojaška oblast že za mesec marec zahtevala 12 tisoč komadov. Ljudstvo se, kakor v drugem oziru, tako tudi glede na to zahtevo ne bo odtegnilo svoji dolžnosti. Pa tudi živinorejci sme po vsej pravici zahtevati, če mora prodati živino po zdaj določeni nizki ceni, da ima od tega zavzvalce dobiček ter da on dobi ceneje meso. Znano je pa, da so največji dobički šli v žepu prekupecev in židov in nižje cene niso znižale cen mesa po mestih. Vse to se mora urediti. Prav posebno pa bo treba paziti, da se s takim le nesmiselnim prodajanjem ne izgubi vse boljše plemenite živine, kakor se je to že zgodilo v marsikaterih deželah. V ta namen se bo nakup živine monopoliziral, to se pravi: živino bo v celi deželi smela nakupovati le vnovčevalnica, ki bo kot podružnica dunajske osrednje vnovčevalnice imela sedež v Graden in bo pod vodstvom "Živinoprometne deželne komisije". To vodi po načrtih, katere je izdalo poljedelsko ministrstvo, za to postavljen višji uradnik. Člani komisije bodo: 1. dva zastopnika vojaškega poveljstva v Graden, 2. zastopnik štajerskega deželnega odbora (grof Fr. Attems kot deželnokulturni poročevalec), 3. zastopnik mesta Graden, 4. zastopnik Kmetijske družbe štajerske, 5. zastopnik Zveze kmetijskih zadrag in 6. vodja vnovčevalnice živine v Graden. Ta komisija bo imela vsak teden seje in bo določevala, koliko živine bodo zamožle oddati razne občine in okraji brez škode za poljedelca in za živinorejce; nadalje bo oskrbovala vojaštvo in prebivalstvo z mesom; ona bo določevala, koliko živine se bo smelo izvažati na dunajski trg; tudi za mesarje bo skrbela ta komisija po svoji vnovčevalnici. To vnovčevalnico bo vodil živinorejski nadzornik Schneider, ki je deželni uradnik; njemu bo podrejenih več uradnikov in nakupovalcev za celo deželo. Začetkom bodo smeli mesarji v določenih občinah sami nakupovati za sebe, toda po gotovem prehodnem roku bodo zamožli dobivati živino le od deželne vnovčevalnice. To podjetje, s katerim namerava začeti dežela, je velike važnosti za živinorejce, kakor tudi za zavzvalce mesa. Kar se tiče živinorejca, je vestno gledati na to, da živinoreja ne bo nazadovala. Zato so se posebno za to vprašanje zanimali v Graden grof Attems ter deželna odbornika Hagenhofer in Verstovšek, ki je že pred ves tedni pridobil omejen dvajseta gospoda za skupno stopanje pri vladi. V dogovorih z vlado se niso rešene vse podrobnosti; pogajanja so vršijo posebno v tem oziru, da vlada še pokliče v komisijo enega slovenskega in enega nemškega zastopnika kmetijskega stanu. Deželni odbor se tudi poteguje za to, da mora vlada ves dobiček vnovčevalnice prepustiti deželi za povzdigo poljedelstva, da ostanee torej dobiček v deželi. Cene bodo namreč določene za živinoreja in za mesarja. Približno bodo v isti višini kakor dosedaj. Velik dobiček bo imela vnovčevalnica posebno pri nakupu živine za graški in dunajski trg, ker so tukaj cene ždatno večje nego na deželi, včasih je razlika do 100 K pri metr. stotu. Ta dobiček zahtevajo kmetijski zastopniki v deželnem odboru za deželne gospodarske namene, kar je opravičeno, ker pač ne gre, da bi ves ta dobiček vteknila vnovčevalnica v svoj žep.

Kje sta moja brata JAKOB in JANEZ METELKO? Jakob je bil pred enim letom v Fayette Co., Pa., in Janez pa pred dvema letoma v Coloradu. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njih naslov, naj mi naznani, ali naj se pa sama oglašita. Ravno tako bi želel izvedeti za naslov svojega prijatelja FRANKA ŽABKAR iz Rake. Pred tremi leti je bil v Milwaukee, Wis. — Louis Metelko, R. F. D. 3, Box 153, Latrobe, Pa. (10-12-5)

OGLAS.

Cenjenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA.

Iz najboljšega grozdja.

Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal. \$6.50, 27 do 28 gal. \$15.50, 50 gal. \$27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25. Lansko belo vino 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25, rdeče vino 27 do 28 galon \$12.50, 50 galon \$22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4½ gal. \$12, 10 gal. pa \$25. Pri omenjenih cenah je všteti tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugel. S spoštovanjem S. JACKSE, Box 161, St. Helena, Cal.

CLAIRTON, PA. MESTO BODOČNOSTI.

Vložite svoje prihranke v Clairton posestva in sodelujte v blagostanju tega mesta.

Clairton, Pa. ob reki Monongahela je središče najbogatejšega premogarskega okrožja.

Clairton, Pa. se razvija bolj nego katerikoli drugo mesto iste važnosti v Zedinjenih državah.

V Clairton, Pa. je največja livarna železa in je porabila okrog \$15.000.000 za zgradbo 1500 peči za koks ter s tem vpeljala stalno delo.

V Clairton, Pa. je zdaj že nad 3000 zaposlenih in to število se bo še pomnožilo, ko bo enkrat vse gotovo.

V Clairton, Pa. lastuje železni trust več zemlje kakor pa v Braddocku, Duquesne ali Homestead.

Clairton, Pa. ima v svojem okrožju več rudnikov in tovarn, kamor se dospe v kratkem času s pripravnimi komunikacijami.

Clairton, Pa. ima več cerkva, med katerimi so katoliška cerkev, protestantska, luteranska in unijatska; ima razne banke, dobre šole, pivnice ter je dobro za trgovino.

Clairton, Pa. je pravo moderno mesto. Več milij evrov in ulice je tlakovanih; plin, kanali in dobra voda.

V Clairton, Pa. vrednost nepremičnine vedno raste. Ne gubite časa ter kupite tukaj zemljišče.

Vsak Slovenec dobro ve, da je denar najbolje naložen v hišah; pri takem postopanju ne izgubite svojega denarja; sedajna evropska vojna to dokazuje.

Vsi zaupajo v Clairton. Ne odlašajte več; pišite takoj na naš naslov in eden naših slovenskih managerjev vas bo obiskal ter pojasnil vse potrebno.

WORTHINGTON-DETHON CO.

48 Vandergrift Bldg., 323 Fourth Ave., PITTSBURGH PA.

Zdravje
moč
in
krepost.

ZASTONJ

Zdravniška knjižica
Kažipot k zdravju.

Ta knjižica pove enostavno, kako se nekatere bolezni, kakor je sifilis ali zastrupljenje krvi, mozolji, kožne bolezni, stare rane, kapavica, živčna slabost, moška onemoglost, sementok, mehurne in ledvične teskoče, nalezljive in druge moške ter ženske bolezni na spolno-urinarnih organih, vspešno zdravijo privatno doma in z majhnimi stroški.

Pove tudi o našem vspešnem zdravljenju drugih bolezni, kakor so nerednosti želodca in jeter, žolčnica, zapeka, zlata žila, revmatizem, katar, naduha in slične teskoče.

ALI TRPITE

Na katerem izmed sledečih simptomov: bolečine v križu, bolečine v zgibih, glavobol, izguba apetita, kisloba v želodcu, povračanje hrane, bljuvanje, žolčno riganje, nečist jezik, smrad sapa, izguba spanja, slabe sanje, slabost in nagla razburjenost, nervoznost in razdraženost, onemoglost ob jutrih, črni kolobarji pod očmi, sramežljivost in izogibanje družbe, nemarnost, bojazen in srčna tuga? — Ti simptomi so znamenje, da vaš telesni sistem ni v redu in da potrebujete zdravniških nasvetov in pomoči.

Naša brezplačna knjižica vam pove dejstva glede teh simptomov in težkoč: pove vam tudi o našem zdravljenju, ki pomaga moškim do zdravja, moči in svežosti, da so zopet močnejši. Zlaga znanosti je in vsebuje nasvete in podatke, katere bi moral znati vsak moški in vsaka ženska, posebno pa tisti, ki se nameravajo ženiti. Iz nje lahko spoznate vzroke svojega trpljenja in kako bi se vaše teskoče obvladale. Čitajte to knjižico, kažipot k zdravju, in okoristite se z njo.

Pošljite ta kupon še danes.

DR. J. RUSSELL PRICE CO., S 1000, 208 N. 5th Ave., Chicago, Ill.

Cenjeni doktorji: — Pošljite mi takoj vašo zdravniško knjižico popolnoma zastoj in postitno prosto.

Ime

Stev. in ulica ali Box No.

Mesto Država

EMILE ZOLA:

POPLAVA

(Priredil J. T.)

(Nadaljevanje).

— Ne, oče. — Govore o velikih nalivih, ki so bili zadnje dni in se boje, da bi se ne pripetila kakšna nesreča. — Pred nekaj dnevi je res močno deževalo; šestdeset ur neprenehoma. — Reka Garona je bila precej narasla. — Mi smo se popolnoma zanesli nanjo, ker nam ni še nikdar pretela. — Smatrali smo jo za dobro sosedo. — Veliko nam je namreč koristila. — Njeni bregovi so bili tako varni in tako daleč, ona je bila tako nežna, tako prijazna. — Ah — sem rekel in skomignil z rameni. — Le vrjemi, da ne bo nič. — Leto za letom je že vedno ista zgodba. — Reki naraste hrib kot jezni mački, čez noč se pa zopet pomiri in je nedolžna kot jagnje. — Le ne govoriti o Garoni, že vem kakšna je. — Boš videl, fant, da tudi zdaj ne bo nobene nesreče. — Poglej, kako lepo vreme je. —

Pokazal sem z roko proti nebu. Bilo je okoli sedmih zvečer, in sonce je ravno zahajalo. — Kako krasna slika! — Celo nebo je bilo potopljeno v globoko temno modrino, samo na zapadu, tam, kjer je zahajalo sonce, je nekaj migljalo, podobno zlatemu prahu. —

Mirna svečanost je padala na zemljo in nepolnjevala vse prostore. Nikdar še ni bilo v naši vasi tako mirno in tako svečano. — S eeste se je čulo govorjenje, nekje se je zvonko smejala sosedica. — Iz dalje so prihajali zamolkli glasovi; bila je goveda, ki se je vračala s pašne. —

Garona je šumela. Njeno šumenje je bilo podobno pritajenemu jeznemu mrmranju. Toda šumenje ni kalilo miru, ki je vladal vsepovsod. — Morda sem bil jaz preveč navajen nanj, da ga nisem vedno slišal. —

Nebo je začelo bledeti, v vasi je vse utihnilo. Bil je krasen večer; tak, kakoršen ponavadi sledi lepemu dnevu. Zdelo se mi je, da so vse bodoče letine, Veronikina zaroka in naša zadovoljnost velik božji blagoslov. Zdelo se mi je, da nas poslavljajoči se dan blagosavlja. — Vrnili smo se k mizi, kjer so ženske govorile in se smejale. —

Naenkrat je pa tišina tam zunaj pretrgal strašen krik. Tako zamore zakričati človek le v največjem obupu ali v smrtnem strahu. Prvemu kriku se je pridružil drugi, tretji, deseti. —

Mi smo slišali le besedi: — Garona! Garona! Planili smo na dvorišče. —

Naša vasica Saint-Jory je oddaljena kakih petsto metrov od obrežja in leži v kotu male dolinice. —

Ob obrežju so bili nasajeni precej visoki topoli, ki so bili ponoči podobni ogromnemu temnemu zidu. —

Videli nismo torej ničesar, samo krik "Garona", "Garona". Je udarjal na naše uho. —

Naenkrat sta se pojavila na kolovozu pred nami dva možka in tri ženske. Ena med njimi je nosila otroka v naročju. —

Torej ti ljudje so tako obupno kričali. — Leteli so kolikor so jih nesle noge. —

Večkrat so se ozrli in tako preplašeni gledali kot da bi jim bila za petami cela tropa volkov. —

— Kaj pa je — Kaj je? — je vprašal Ciprijan. — Ali kaj vidiš, stari oče? —

— Ničesar, prav ničesar — sem odvrnil. — Listje se niti ne gane. —

Na obzorju se res ni nič ganilo, nobene stvari nisem opazil. Toda komaj sem izpregovoril to besedo, je malo manjkalo, da nisem na glas zakričal. —

Za beževimi sem opazil med debli, listjem in travo nekaj, kar se je neprestano premikalo. — Zdelo se mi je, kot da prihaja proti nam strašna množica malih sivomrenkastih živali. —

In valovi so prihajali od vseh strani ter postajali vedno večji. Bila je silna količina vode, bilo je valovito, peneče se morje, prihajalo je k nam in pokrivalo tla pod seboj. —

In tedaj smo tudi mi na ves glas in iz vsega grla zakričali: — Garona! Garona! —

Možki in ženske so se vedno letale po poti. — Za seboj so slišali grozno šumenje vode, ki jih je hotela prehiteti. —

Valovi so tvorili eno samo črto, s hrumom in šumom so se pretvarjali in grmeli, kot da bi bila ob reki razpostavljena cela vrsta topov. —

Najprej so bili omahnili trije topoli. — Vrhovi so se par trenutkov štrleli proti nebu, zatem so pa mahoma izginili. —

Na vodi smo zagledali leseno hajto, nekje se je rušil zid, velike tramove je nosilo kakor slamnate bilke. —

Zdelo se mi je, kot da bi voda s posebnim navdušenjem zasledovala uboge begunce. — Na ovinku ceste so se združili in jim zaprli pot. — Begunci so začeli brodit. Kričali niso več. — Groza jim je stisnila grla, da niso mogli spraviti iz sebe nobenega glasu. —

Voda je neprestano narasčala in jim je segala že do kolen. Zatem se je pripodil velik val — in žena s otrokom nam je izginila izpred oči. —

Za njo so izginili tudi ostali. —

— Hitro, hitro, otroci — sem kričal. — Hiša je trdna. — Le v hišo, tam smo na varnem. — Sklenil sem, odvesti jih v prvo nadstropje. —

Ženske in otroci so morali iti naprej. — Jaz sem šel zadnji. Naša hiša je stala na mali višini. —

S komaj slišnim grgranjem je začela dreti voda na dvorišče. Mi se še nismo preveč bali. —

Ah, kaj bi — je rekel Jakob, da bi pomiril ostale. — Ali se spominjaš oče, kako je bilo leta 55? Tudi tedaj je bila vdrla voda na dvorišče. — Za par čevljev je bila narasla, potem je začela pa zopet padati. —

— Za žetev bo pa vseeno slabo — je pripomnil Ciprijan. —

— Ne, ne — sem rekel, videč, da me ženske preplašeno gledajo — to ni nič. — Kaj bo to! —

Amanda je bila spravila otroka k počitku in je sedela pri postelji. — Pri njej sta bili tudi Veronika in Marija. —

Teta Agata je šla po vino. — S prisiljenim nasmehom je rekla, da moramo nekoliko piti, da se ne bomo preveč bali. —

Jakob in Roza sta stala pri prvem oknu. Ciprijan in Gasper pa pri drugem. —

— Kaj pa delata? — sem zaklical na dekli, ki sta brodili po dvorišču. — Takoj gori! —

— Živina! — sta odvrnil. — Po hlevih je začela divjati. —

— Pustita, pustita! Takoj gori! Bomo že potem pogledali, kaj je. —

— Če voda ne začne takoj upadati — sem pomislil sam pri sebi — ne bo mogoče rešiti živine. —

Toda svojih ljudi nisem hotel plašiti. — Delal sem se tako kot da bi me vse skupaj čisto nič ne brigalo in skrbelo. —

Šloval sem ob oknu, pogovarjal sem se z ostalimi in neprestano poslušal upadanje vode. —

Voda je pridrla v vas in začela osvajati hiše. — Pridrla je bila v najožje in najbolj skrite steeze. —

Valovi se niso bližali več s tako silno naglico. — Bili so namreč že tukaj, zakraljevali so nad vso okolico in neprestano narasčali. —

Globel, v kateri leži Saint-Jory se je izpremenila v jezero. —

Na našem dvorišču je stala voda meter visoko. —

Videl sem, kako je narasčala, pa sem kljub temu zatrjeval, da stoji mirno. — Še celo toliko poguma sem imel, da sem rekel: — Zdi se mi, da je začela upadati. —

— Ne kaže drugega, pri nas boš moral prenočiti, fant — sem rekel Gasperju. — Ceste bodo že po preteku nekaj ur popolnoma prazne, toda vseeno je boljše, če ostaneš. —

Pogledal me je in mi ni odgovoril. — Zatem se je ozrl v svojo nevesto. — V njegovem pogledu je bila izražena neizrečena groza. —

Nepremično je gledal vanjo in smrtno prebledel. —

V vašem zvoniku je udarilo poldevetih. — Zunaj je bil takorekoč še dan. — Z neba je lila na zemljo neka čudna blede svetloba. —

Dekli sta bili prinesli v sobo dve svetilki. — Videl sem ju prižgati, misleč, da bo svetloba v temni sobi, kamor smo se zatekli, veselo uplivala na nas. —

Teta Agata je celo privlekla na sredo sobe veliko mizo in nas silila, da bi začeli igrati neko igro. — Dobra ženska, katere oči so vedno stikale za mojim pogledom, je hotela otroke razvedriti. —

Smejala se je in neprestano govorila, da bi odpravila strah, kateri se je naselil v njihova srca. — Prej ni hotela mirovati, dokler niso sedle Marija, Veronika in Amanda k mizi. — Ko je mešala karte, se je tako smejala in tako glasno govorila, da je njen glas preupl šumenje vode. —

(Dalje prihodnjije).

GLAS NARODA skozi štiri mesece dnevno, izvemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

MODERNO UREJENA
TISKARNA GLAS NARODAVSAKOVRESTNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH,

: : DELO OKUSNO. : :

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNJSKO ORGANIZIRANA

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETE,
CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠILJATE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kaj pravijo pisatelji, skladniki in igrarji o knjigi "Doli z orožjem?"

"Doli z orožjem?"

Lav Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjiga sem s velikim uživanjem prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga je velika in slovesna in obsega nebroj lepih misli. —

Friedrich pl. Boeckmann: Odkar je umrla madamsa Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnarjeva. —

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sodanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštva boljše časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga. —

Dr. Lud. Jakobovnik: To knjigo bi človek najraje poljudil, v dno srca me je pretrgalo, ko sem jo prebral. —

Stajerski pisatelj Peter Kosegger piše: Sedel sem v našem gozdu pri Grieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. —

Ko sem jo prebral, sem sašlel, da bi se prestavilo knjigo v vsak kulturni jezik, da bi jo imela vsaka krstjarna, da bo je tudi v Solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo? —

Henrik Haris: — To je najboljši občutljiva knjiga. Kar sem bil kdaj bral. —

C. Neumann Neff: — To je najboljša knjiga. Kar so ji nih spali ljudje, ki se borijo na svetovni mir. —

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1906 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vamsemu jo bom posodil. Ne bi bil tudi ta knjiga naša svoje apostolje, ki bi bi šlo križevanje in učili vas narode. —

Financijski minister Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v parlamentu: Naj je bila pred kratkim v posebnih knjigah opisana na protirečni način vojna. Knjige ni napisal noben vojski strokovnjak, noben državnik, pač pa pripravek šenaka Herta pl. Suttnarjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo. —

NAROČITE SE POK!

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V

SLOVENSKIH DRŽAVAH — NAROČITE SE NA NJI!

NAZNANILO.

Čenjenim naročnikom v Penna. in v West Virginiji naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. ZVONKO JAKŠE, ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Upravištvu "Glas Naroda".

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili osleparjeni, oropani ali če so z nji-mi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljan Združenih držav, kje se oglašiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi čakali novoročile priseljence na Ellis Island ali pri Large Office.

Oglasite se ali pišite: STATE DEPARTMENT OF LABOR, BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION, Newyorški urad:

230, 5th Ave., Room 2012. Odprto vsak dan od devetih do polne do petih popoldne in ob sredah od osme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih popoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem to popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravilo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravilo vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL,

1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Rojakom v Lorain, Ohio in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

JOHN KUMŠE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Glas Naroda.

S spoštovanjem Upravištvu Glas Naroda.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij skih posestev vseh yelesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20th ritanah in vsaka stran je 10% pri 12% palec velik.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 stranah, vsaka stran 8 pri 14 palec.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vnaš lahko spozna. Osnovna so vsa večja mesta, številno prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v smankah in natančen naslov in mi vam takoj odpodljemo našeljeni atlas. Pri večjem odjema damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PREŠKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki šele dobili ameriški državljanški papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika. Obvešča se skupne na njega, kjer boš točno in solidno pretrčeval.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Začel je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V salogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vesani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite nam

Slovenic Publishing Company,

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino

Do dobrega sem se prepiral, da dospejo denarne pošiljlatve tudi sode, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljlatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancom v staro domovino!

100 K velja sedaj \$14.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSERI

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.